

Miljöövervakning i Mälaren 2003

Miljöövervakning i Mälaren 2003

Institutionen för miljöanalys
SLU
Box 7050
750 07 Uppsala
Tel. 018-67 31 10
<http://www.ma.slu.se>

Tryck: Institutionen för miljöanalys, SLU, 2004
110 ex.

UPPDAGET

På uppdrag av Mälarens vattenvårdsförbund har Institutionen för miljöanalys vid SLU i Uppsala utfört provtagning, analys och utvärdering av vatten i Mälarens fjärilar under år 2003.

Föreliggande årsredogörelse beskriver huvuddragen av resultaten som dessutom bifogas i sin helhet i tabellform. En fristående sammanfattning på 4 sidor har dessutom producerats och distribuerats. Samtliga rådata finns tillgängliga via Internet på institutionens hemsida, <http://www.ma.slu.se>.

Provtagningar och analyser har gjorts av institutionens ackrediterade kemiska och biologiska laboratorier (SWEDAC nr 1208).

Kapitelförfattare är:

Tillståndsbedömning 2003:	Gesa Weyhenmeyer
Väderlek och Vattenstånd under 2003:	Gesa Weyhenmeyer
Fysikaliska och kemiska förhållanden under 2003:	Gesa Weyhenmeyer
Växtplankton under 2003:	Gesa Weyhenmeyer och Eva Willén
Djurplankton under 2003:	Gunnar Persson
Djupbottenfauna under 2003:	Gesa Weyhenmeyer

Uppsala 30 maj 2004

UPPDRAGET	5
TILLSTÅNDSBEDÖMNING 2003	7
MILJÖÖVERVAKNINGSPROGRAMMET FÖR MÄLAREN 2003.....	10
PROVTAGNINGSPROGRAM.....	10
<i>Vattenkemi</i>	10
<i>Biologi</i>	11
VÄDERLEK OCH VATTENSTÅND UNDER 2003	13
FYSIKALISKA OCH KEMISKA FÖRHÄLLANDEN UNDER 2003.....	16
VATTENTEMPERATUR OCH SYRGAS.....	16
LJUSFÖRHÄLLANDE: SIKTDJUP OCH VATTENFÄRG.....	17
ALKALINITET OCH KONDUKTIVITET.....	19
NÄRINGSÄMNEN: FOSFOR, KVÄVE OCH KISEL	19
KLOROFYLL	24
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE ÅR.....	25
<i>Vattenfärg</i>	25
<i>Fosfor och kväve</i>	25
<i>Klorofyll</i>	26
VÄXTPLANKTON UNDER 2003	28
UTVECKLINGEN I GALTEN, GRANFJÄRDEN, S. BJÖRKFJÄRDEN, EKOLN OCH GÖRVÄLN	28
VATTENBLOMBILDANDE CYANOBakterier	31
DJURPLANKTON UNDER 2003.....	33
DJUPBOTTFENNA UNDER 2003.....	36
BILAGOR.....	39

TILLSTÅNDSBEDÖMNING 2003

Tillståndsklassning av sötvatten enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag baseras på månatliga provtagningar under perioden maj till oktober. I Mälaren togs under 2003 prover - förutom i februari/mars - i maj, juni, juli, augusti och september. För att göra en fullständig tillståndsbedömning saknas således mätningar från oktober, varför tillståndsbedömningen bör betraktas med en vis försiktighet. För 2002 gjordes en tillståndsbedömning med bara värden från maj, juli, augusti och september. För att kunna jämföra årets resultat med 2002 bestämdes tillståndet på samma sätt som för 2002. Tillståndsklassningen blev dock precis densamma oberoende om juniresultaten var med eller ej.

Fosfor- och kvävetillstånd i Mälaren var under 2003 en aning bättre än året innan med mättligt höga halter i de centrala bassängerna Prästfjärden, S. Björkfjärden och Görväln och höga halter i de övriga bassängerna (tabell 1). I Ekols var kvävehalterna något lägre än året innan, men halterna var fortfarande mycket höga. I Skarven var kväveminskningen mest markant och för första gången efter flera år kunde kvävetillståndet klassas som klass 3, d.v.s. höga halter. Klorofyllhalterna, som ger ett mått på växtplanktonutvecklingen, förbättrades också jämfört med året innan. Klorofyllhalterna var fortfarande extremt höga i Mälarens västra del, men minskade från extremt höga halter till mycket höga halter i andra delar av Mälaren år 2003. I Mälarens centrala delar förekom fortfarande höga halter (tabell 1).

Tabell 1. Medelkoncentrationer (maj - september) för totalfosfor, totalkväve och klorofyll, samt tillståndsbedömning enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder (1999) för 11 Mälarfjärдар under 2003.

Fjärda	Tot-P ($\mu\text{g l}^{-1}$)	Tot-N ($\mu\text{g l}^{-1}$)	Klorofyll ($\mu\text{g l}^{-1}$)	
Galten	45	964	27	Låga halter
Blacken	25	889	14	Mättligt höga halter
Västeråsfjärden	39	1069	28	Höga halter
Granfjärden	27	722	15	Mycket höga halter
Svinnegarnsviken	30	808	19	Extremt höga halter
Ulvhällsfjärden	34	713	19	
Prästfjärden	21	570	7	
S. Björkfjärden	17	550	7	
Ekols	32	1528	21	
Skarven	38	870	23	
Görväln	19	608	8	

Under 2003 förekom jämförelsevis stora biomassor av kiselalger i maj (tabell 2) och i de flesta fjärdarna utfördes mätningar när vårbloomingen var i full gång. I augusti varierade dock totalbiomassan av algerna mycket mellan de olika bassängerna, med allt från en mycket stor biomassa i Galten till en mycket liten biomassa i S. Björkfjärden och Görväln (tabell 2). Detsamma gäller för biomassan av cyanobakterier i augusti. Sämst var tillståndet i Mälarens västra del, d.v.s. Galten och Västeråsfjärden, och bäst i Mälarens centrala bassänger. Men även om den totala biomassan av cyanobakterier var mycket liten i vissa delar av

Mälaren, förekom i flera fall ett mycket stort antal potentiellt toxinproducerande cyanobakterier (tabell 2). Generellt förekom flest arter av potentiellt toxinproducerande cyanobakterier i Västeråsfjärden (10), Galten (8), Granfjärden (7), Svinnegarnsviken (7), Ulvhällsfjärden (6) och Skarven (6). Sådana stora antal av olika potentiellt toxinproducerande cyanobakterier kan öka risken för långvariga problem, eftersom olika arter utvecklas under skilda omgivningsförhållanden. Jämfört med året innan var ökningen i antalet potentiellt toxinproducerande cyanobakterier störst i Västeråsfjärden och Skarven. Här ökade dock inte den totala biomassan av cyanobakterier.

Tabell 2. Bedömningar av miljötillståndet i Mälarfjärdarna 2003 med avseende på vårförekomst av kiselalger, totalvolym växtplankton i augusti, vattenblommande cyanobakterier i augusti och antal potentiellt toxinproducerande cyanobakterier i mitten av augusti.

Fjärder	Max volym kiselalger i maj (mm ³ l ⁻¹)	Totalvolym alger i augusti (mm ³ l ⁻¹)	Volym cyanobakterier i augusti (mm ³ l ⁻¹)	Antal potentiellt toxinproducerande cyanobakterier i augusti
Galten	3,7	13,0	10,4	8
Granfjärden	6,1	3,2	1,5	7
S. Björkfjärden	1,8	0,3	0,1	2
Ekoln	0,8	6,1	4,0	4
Görväln	2,9	0,4	0,0	4
Västeråsfjärden			9,1	10
Ulvhällsfjärden			0,1	6
Svinnegarnsviken			0,2	7
Skarven			0,2	6

- Mycket liten biomassa/inga eller få antal
- Liten biomassa
- Måttligt stor biomassa/måttligt antal
- Stor biomassa
- Mycket stor biomassa/stort till mycket stort antal

Även den slemproducerande rekylalgen *Gonyostomum semen* kan vid massförekomster ge problem för badande, men denna art förekom i juli och augusti bara i Galten. Biomassan där var mycket liten (0,01 mm³ l⁻¹; klass 1) och en tjugonde del jämfört med året innan.

Miljötillståndet i sjöar kan även bedömas med hjälp av förekomsten av vissa sedimentlevande fjädermygggor. Vissa indikatorarter används för beräkningar av det s.k. djupbottenfaunans kvalitetsindex BQI (se faktaruta). Årets resultat visar en positiv förändring av tillståndet för Granfjärden, Ekoln och Skarven jämfört med året innan (tabell 3). Detta beror förmodligen på de bättre syrgasförhållandena i Mälaren under 2003. Oförändrad tillstånd med måttligt högt index uppisade Mälarens centrala bassänger Prästfjärden, S. Björkfjärden och Görväln (tabell 3).

Tabell 3. Miljötillståndet 2003 i Mälarens djupbottnar mätt som BQI-index och klass enligt Naturvårdsverkets bedömningsgrunder (1999).

	Granfjärden	Prästfjärden	Björkfjärden	Ekoln	Skarven	Görväln
BQI	1	3	3	0	0	2,9
Klass	5	3	3	5	5	3
Benämning	Mycket lågt index	Måttligt högt index	Måttligt högt index	Mycket lågt index	Mycket lågt index	Måttligt högt index

Biologiskt kvalitetsindex (BQI)

BQI är ett kvalitetsindex baserat på artsammansättningen av fjädermygglarver (chironomider) och deras relativa förekomst i provet. I indexet ingår ett antal indikatortaxa av fjädermygglarver med olika krav på vattenkvalitet och bottensubstrat. Vissa arter klarar mycket låga syrgashalter, medan andra fordrar rent vatten och höga syrgashalter. Renvattentaxa bidrar med indikatorvärdet 5, medan tåligare arter bidrar med ett lägre indikatorvärde (se nedan). Indexet byggs upp av indikatortaxa som påträffas och deras relativa förekomst i provet. Då fjädermyggorna har en lång generationstid, upp till ett år, innebär det att BQI visar hur förhållandena i sjön har varit under en längre period. Enligt Wiederholm (1980) beräknas BQI som:

$$BQI = \frac{\sum_{i=0}^5 (k_i \cdot n_i)}{N}$$

Där: (k_i) = vikt för indikatorart eller grupp enl:

5 *Heterotribsocladius subpilosus* (Kieff.)

4 *Paracladopelma* sp., *Micropsectra* sp., *Heterotanytarsus apicalis* (Kieff.), *Heterotribsocladius grimshawi* (Edw.), *Heterotribsocladius marcidus* (Walker), *Heterotribsocladius maeaei* Brundin

3 *Sergentia coracina* (Zett.), *Tanytarsus* sp., *Stictochironomus* sp.

2 *Chironomus anthracinus*-typ

1 *Chironomus plumosus*-typ L.

n_i = antalet individer i varje indikatorgrupp

N = totala antalet individer i alla indikatorgrupper. BQI får värdet 0 om indikatorarter saknas i provet.

Ett högt värde på BQI indexet (> 4) anger obetydliga effekter av störning (bottenfaunasammansättningen liknar den som normalt förekommer under ostörda förhållanden), medan ett lågt värde (≤ 1) indikerar mycket starka effekter av störning (enbart ett fåtal toleranta arter förekommer) enligt bedömningsgrunderna.

MILJÖÖVERVAKNINGSPROGRAMMET FÖR MÄLAREN 2003

Provtagningsprogram

På uppdrag av Mälarens vattenvårdsförbund har Institutionen för miljöanalys vid Sveriges lantbruksuniversitet utfört provtagning och analys av vatten i Mälarens fjärder under 2003. Biologiska, kemiska och vissa fysikaliska förhållanden har undersökts.

Vattenkemi

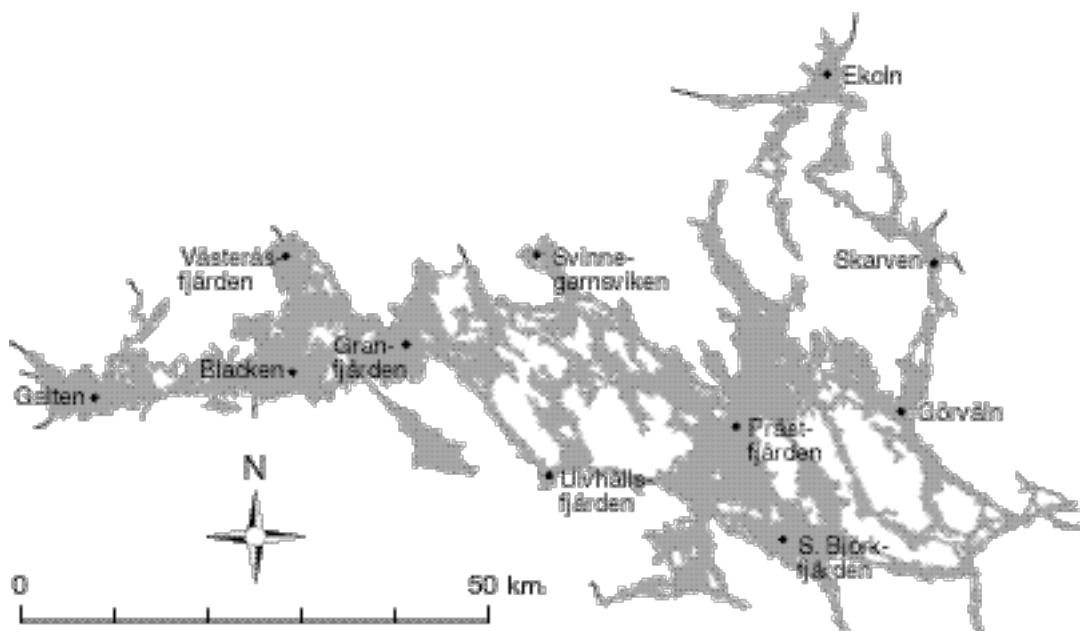
Provtagningar har skett vid 11 sjöstationer som är belägna i fjärdarna Galten, Blacken, Västeråsfjärden, Granfjärden, Ulvhällsfjärden, Svinnegarnsviken, Prästfjärden, S. Björkfjärden, Görväln, Skarven och Ekols (figur 1). Prover för vattenkemiska analyser togs sex gånger, i slutet av februari/början av mars, i maj, juni, juli, augusti och september, på olika djupnivåer. Enligt provtagningsprogrammet skulle prover ha tagits i april, men däremot inte i juni. Under våren 2003 uppstod dessvärre ett problem med provtagningsbåten, vilket gjorde att juniprovtagningen blev en ersättning för den uteblivna aprilprovtagningen. Omfattningen av analyserna framgår av tabell 4. Provtagningsmetodik och utrustning finns beskrivna i Svensk Standard.

Tabell 4. Provtagningsstationer med koordinater och djup och analyser.

Station & koordinater	Provtagnings- djup i meter	Kemi 1	Kemi 2	Växtplankton	Djurplankton	Cyanobakterier
Galten 659180/152170	0,5 10	•		•		•
Blacken 659503/154190	0,5 15 25	•				
Västeråsfjärden 660831/154222	0,5 8	•				•
Granfjärden 659755/155697	0,5 15 30	•	•	•	•	
Ulvhällsfjärden 658368/157107	0,5 10	•				•
Svinnegarnsviken 660743/157006	0,5 10	•				•
Prästfjärden 659072/159203	0,5 15 40	•				
S. Björkfjärden 657562/159772	0,5 15 40	•	•	•	•	
Görväln 659036/160984	0,5 15 40	•		•	•	•
Skarven 660542/161322	0,5 15 30	•				•
Ekols 662709/160136	0,5 15 30	•	•	•	•	•

Kemi 1: temperatur, syrgas, pH, siktdjup, konduktivitet, kalcium, magnesium, natrium, kalium, sulfat, klorid, alkalinitet, ammoniumkväve, nitrit+nitratkväve, kjeldahlkväve, fosfatfosfor, totalfosfor, kisel, TOC (totalt organiskt kol), absorbans 420 nm före och efter filtrering, klorofyll a

Kemi 2: permanganatförbrukning, järn, mangan

Figur 1. Provtagningsstationer för kemi i Mälarens fjärder. De flesta av stationerna används också för planktonprovtagningar (se tabell 4).

Biologi

De undersökta biologiska variablerna är växtplankton, djurplankton och bottenfauna. Provtagning och biologiska analyser har utförts i enlighet med ”Miljöövervakningsprogram för Mälaren 2003“.

1. Växtplankton

Prover för fullanalys av växtplankton har tagits på fem lokaler i sjön i maj, juni, juli, augusti och september. De provtagna fjärdarna är Galten, Granfjärden, S. Björkfjärden, Görvän och Ekolsund. Vissa begränsningar har förekommit i provtagningar i Galten och Görvän under 1990-talet. I Galten togs 1996–2000 endast prov under sommarmånaderna för analys av dominerande cyanobakterier och i Görvän analyserades inga prov 1996–1998. Under 2003 har dessutom programmet fortsatt med särskilda analyser av vattenblombildande cyanobakterier under sommarmånaderna var fjortonde dag (juli–september) på en lokal i vardera Galten, Västeråsfjärden, Svinnegarnsviken, Ulvhällsfjärden, Ekolsund, Skarven och Görvän (tabell 4). Viss utvidgning av det programmet har förekommit i Ekolsund och Görvän 2003 med en provtagning i början av oktober. Cyanobakterieövervakningen syftar till att belägga intensitet och varaktighet av vattenblomningar med inriktning på potentiella toxinbildare.

Växtplanktonprov togs med vattenhämtare och förekommande arters biovolym per liter (biomassa) analyserades liksom den totala biovolumen i varje prov. Provtagningsdjupen är 0–8 meter på alla lokaler utom i Galten där provet representerar 0–2 m nivå. Provtagningsteknik, konserveringsförfarande och analys följer helt Miljöhandbokens instruktioner (www.naturvardsverket.se/lag och rätt).

Den särskilda övervakningen av vattenblombildande och potentiellt toxinproducerande cyanobakterier följer samma djup som ordinarie provtagningar för fullanalys av arter

utom i Galten, Västeråsfjärden, Ulvhällsfjärden och Svinnegarnsviken där vikarnas djupförhållanden endast tillåter ett 0–2 m prov.

2. Djurplankton

Prover togs med en vattenhämtare med volymen 5 liter. Från varje station togs blandprover representerande två skikt; 0-10 m djup respektive ≥ 15 m djup. I skiktet 0-10 m togs prover från 0,5, 5 och 10 meter. I skiktet ≥ 15 m togs prover från 15 m-nivån och var 5:e meter ner till största djup. Med undantag för Galten är provtagningsstationerna desamma som för fullanalys av växtplankton (tabell 4). Djuren anrikas genom filtrering (nät med 40 μm maskvidd) och konserveras. De identifieras och räknas under mikroskop. Metod för kvalitativ och kvantitativ provtagning av djurplankton (BIN PR016) beskrivs i detalj av Naturvårdsverket (1986).

3. Bottenfauna

Provtagning av bottenfauna gjordes i september. Provtagningsstationerna för bottenfauna redovisas i tabell 5. År 2003 togs prover från profundalen vid sex stationer: Ekoln och Skarven 30 m, Görväln 49 m, Prästfjärden 53 m, S. Björkfjärden 40 m samt Granfjärden 30 m. På grund av delvis olika provtagningspunkter mellan provtagningarna fram till och med 1995 och 1997 är det svårt att göra jämförelser mellan alla provpunkter.

Tabell 5. Stationer för provtagning av bottenfauna i Mälaren.

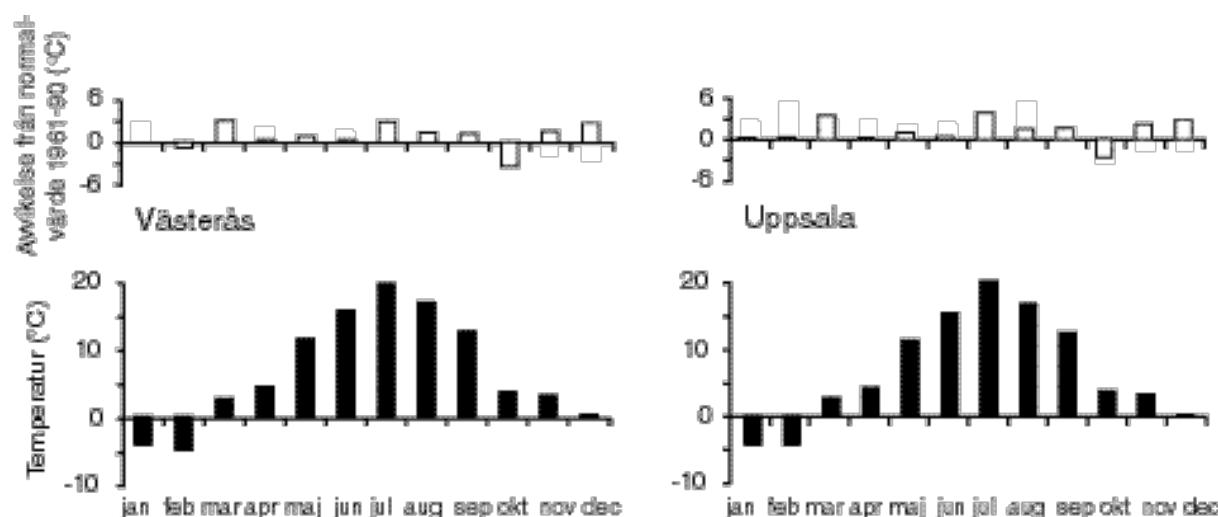
Koordinater	Ekoln	Skarven	Görväln	Prästfjärden	S. Björkfjärden	Granfjärden
x koordinater	663004	660500	659023	658884	657612	659673
y koordinater	160268	161301	160983	159234	159707	155649

VÄDERLEK OCH VATTENSTÅND UNDER 2003

Jämfört med de senaste åren var vädret i Mälarentrakten under 2003 relativt normalt d.v.s. det liknade vädret under referensperioden 1961-90. Bara i april tangerades ett rekord och det var i antal solskentimmar. Ovanligt höga temperaturer uppmättes i mars och juli, men annars var det inget anmärkningsvärt med väderförhållandena under 2003.

Vinter (januari till februari)

Jämfört med de senaste 15 åren var januari och februari i Västerås och Uppsala relativt kalla med månadsmedeltemperaturer betydligt lägre än 0°C (figur 2). Lufttemperaturerna var därmed nära de som de brukade vara under referensperioden 1961-90. Även nederbörden i januari och februari var nära referensvärdarna från 1961-90 med lite mer än 20 mm per månad (figur 3). Inte heller vattenståndet eller solinstrålningen visade under dessa månader nämnvärda avvikelser från referensvärdarna (figurer 4 och 5), d.v.s. vintern 2003 liknade en vinter under perioden 1961-90.

Figur 2. Månadsmedeltemperatur i Västerås och Uppsala under 2003. Figurerna visar även differensen mellan temperaturen från 2003 och normaltemperaturvärdet från 1961-90. Positiva värden betyder högre och negativa värden lägre temperatur än normalt. Data från SMHI.

Vår (mars till maj)

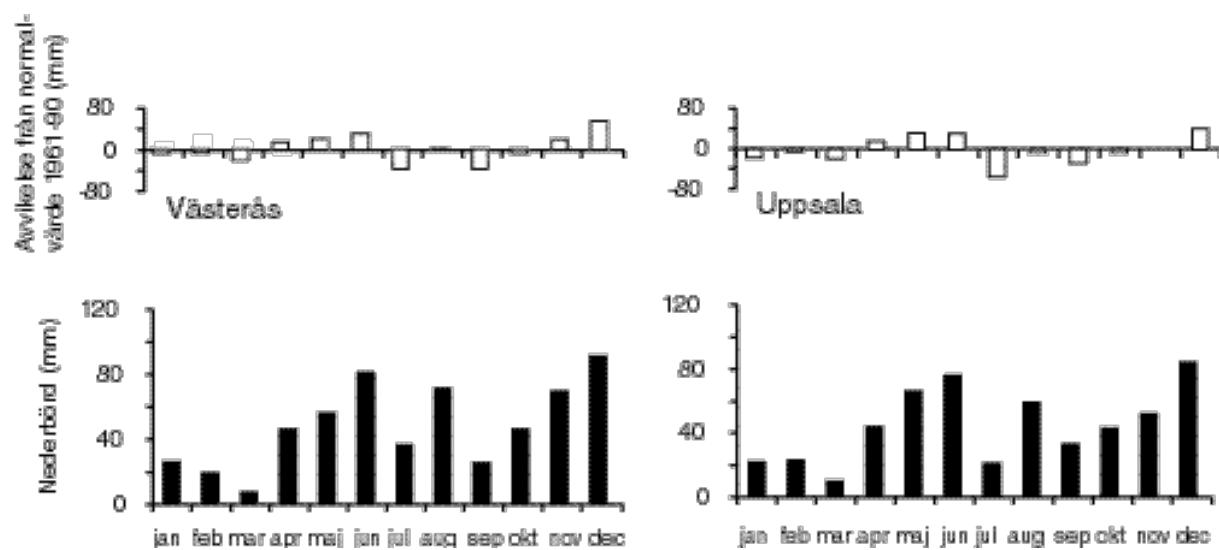
Liksom de senaste åren var temperaturerna i mars rejält ($>3^{\circ}\text{C}$) över den för årstiden normala (figur 2). Våren började mycket tidigt, och det blev en solig månad med en hög solinstrålning (figur 5) och lite nederbörd (figur 3). Isen försvann relativt tidigt från Mälaren, d.v.s. i slutet av mars i Kyrkfjärden och Svartsjöviken, medan den låg kvar till mitten av april i Skarven. Vattenståndet var normalt i mars och förblev så under april och maj ((figur 4)). Däremot var nederbörden högre än normalt i april och särskilt i maj då nästan 80 mm regn föll både i Västerås och Uppsala (figur 3). Temperaturerna var bara en aning högre än normalt trots det tangerades nästan rekordet i antal solskentimmar för Uppsala-Ultuna för april (247 timmar).

Sommar (juni till augusti)

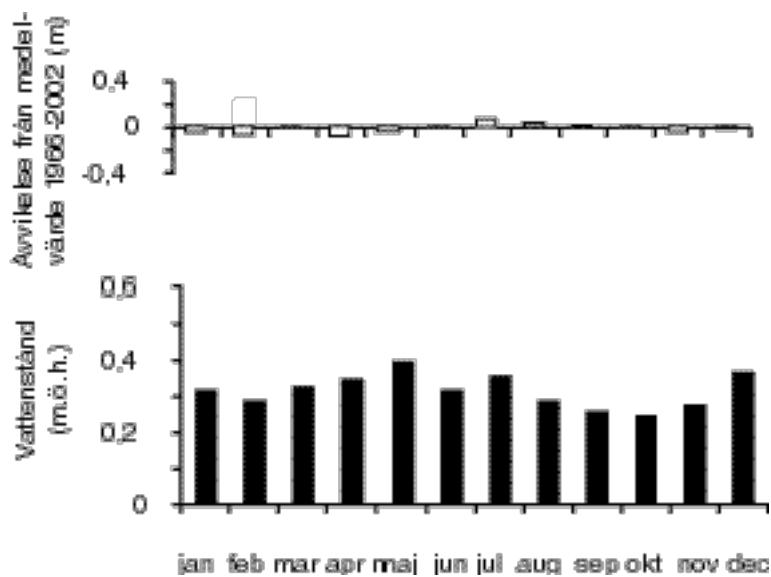
Junimånad började soligt och varmt, men sedan övergick det till ostadigt väder med mycket regn och låga temperaturer, vilket gjorde att månadsmedeltemperaturerna blev nära de normala (figur 2). Trots regnandet föreblev vattenståndet normalt (figur 4) och först i juli reagerade vattenståndet med en nivå högre än normalt. Solinstrålningen var mycket låg i juni, men hög i juli (figur 5), då det också blev mycket varmt (i Uppsala nästan 4°C varmare än normalt; figur 2) och torr (figur 3). Efter det vackra vädret i juli blev det något kallare så att augustimånad medeltemperaturer hamnade bara lite över de normala (figur 2). Solinstrålningen var fortfarande högre än normalt, medan nederbördens och vattenståndets nivåer under augusti (figurer 3 och 4).

Höst och förvinter (september till december)

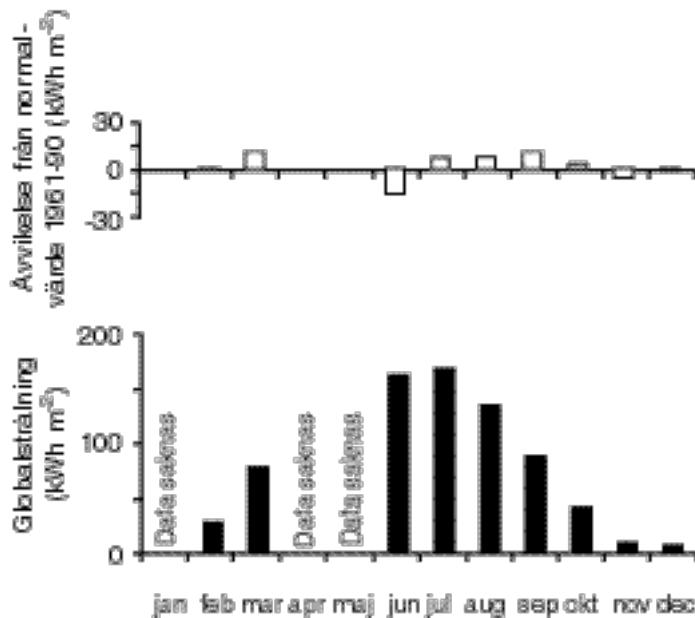
Vädret under september var vackert med relativt höga temperaturer (figur 2), mycket sol (figur 5) och lite nederbörd (figur 3). Först i slutet av månaden blev det kallt och den 23 september kom årets första höstoväder med stormvindar vid upplandskusten. Kallt var det också i oktober och det blev till och med extremt kallt mellan den 20-27 oktober. Först de sista oktoberdagarna var relativt varma igen, men månaden som helhet blev upp till $3,3^{\circ}\text{C}$ kallare än normalt i Mälarentrakten (figur 2). Både nederbörd och vattenstånd var relativt normala under oktober och november (figurer 3 och 4). Annars var november solfattig och varm (figurer 2 och 5). Det varma vädret fortsatt i december. Det kom ovanligt mycket nederbörd (figur 3), delvis som snö så att julen blev vit.

Figur 3. Månadsnederbörd i Västerås och Uppsala under 2003. Figurerna visar även differensen mellan nederbörden från 2003 och normalnederbördsvärden från 1961-90. Positiva värden betyder mer och negativa värden mindre nederbörd än normalt. Data från SMHI.

Figur 4. Månadsmedelvärden för vattenståndet i Mälaren under 2003. Diagrammet visar även differensen mellan vattenståndet från 2003 och medelvattenståndsvärden från 1966-2003. Positiva värden betyder högre och negativa värden lägre vattenstånd än normalt. Data från SMHI.

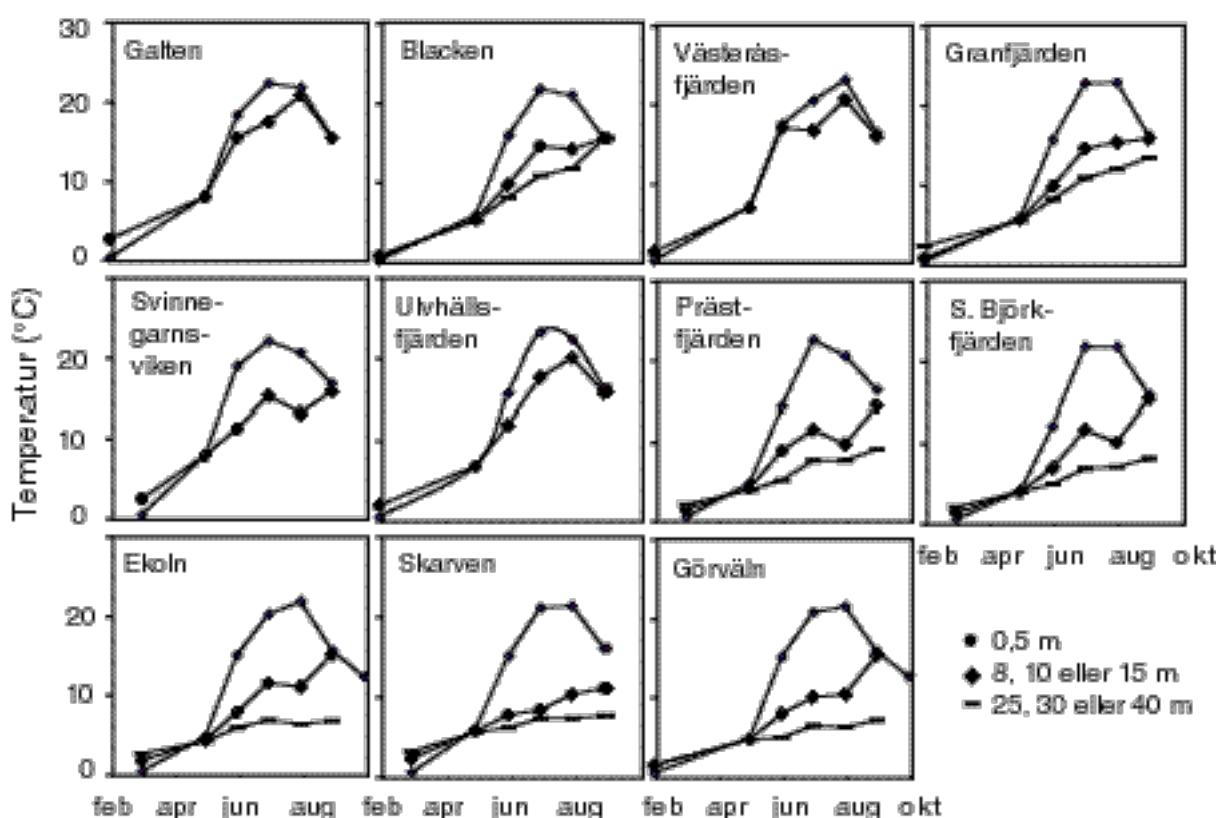

Figur 5. Solinstrålningen (globalstrålning enl. SMHI) i Stockholm under 2003. Figureerna visar även differensen mellan instrålningen under 2003 och normalinstrålningen under 1961-90. Positiva värden betyder högre och negativa värden lägre instrålning än normalt. Data från SMHI.

Fysikaliska och Kemiska Förhållanden under 2003

Vattentemperatur och syrgas

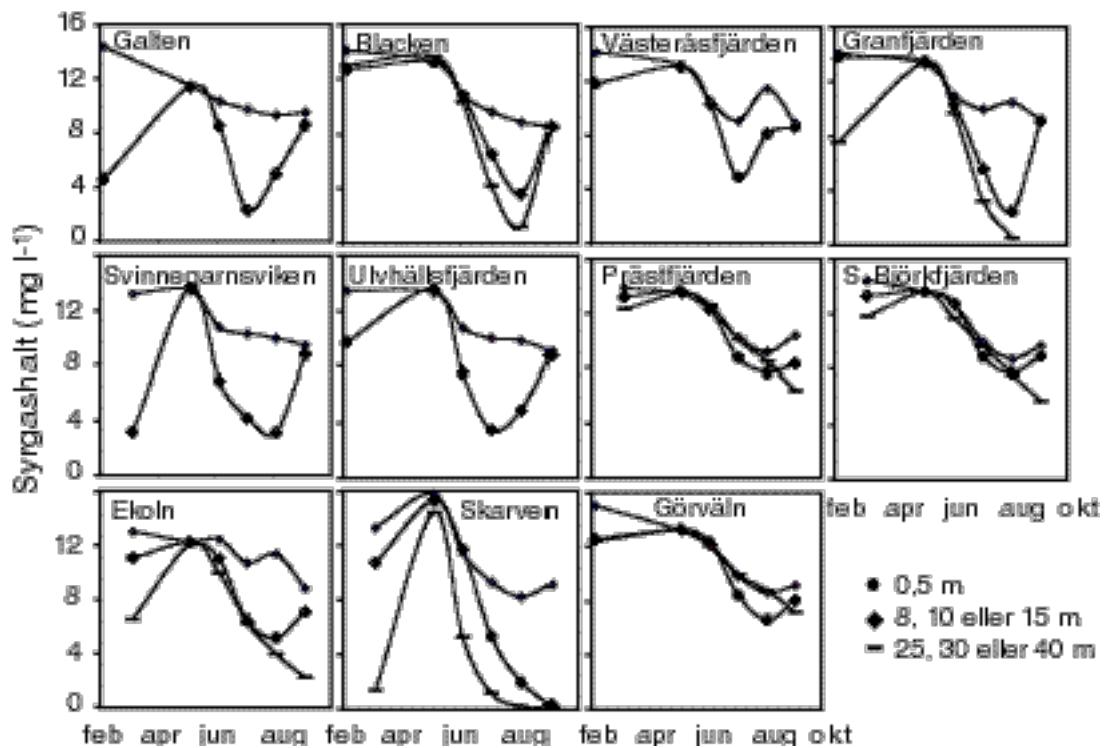
Vattentemperaturen var generellt lite lägre under 2003 än under 2002 med ett maximum på 23,3°C i Ulvhällsfjärdens ytvatten i juli (figur 6). Temperaturskiktningen var inte heller lika stark utvecklad som året innan. Den största temperaturskillnaden mellan yt- och bottenvattnet förekom i Präst- och S. Björkfjärden i juli med 14,9°C. Temperaturskiktningen började först i juni eller ännu senare i de grunda fjärdarna Galten och Västeråsfjärden, där skiktningen överhuvudtaget förblev svag under hela sommaren. I februari/mars var sjön omvänt skiktad d.v.s. bottenvattnet höll nära 4°C och ytvatten nära 0°C. I maj var hela sjön fortfarande helt ombländad, en situation som var vanligt för 15 år, men som har varit ovanlig under de senaste åren på grund av ovanligt höga lufttemperaturer. Året 2003 var majtemperaturerna kallare än vad som varit normalt under senare år och liknade de från referensperioden 1961 till 1990. I september upphörde temperaturskiktningen i flera av fjärdarna, men i Prästfjärden, S. Björkfjärden, Ekoln, Skarven och Görväln fortsatte skiktningen att vara stark.

Figur 6. Vattentemperatur i Mälarens fjärder på olika nivåer under provtagningsåret 2003.

På grund av lägre vattentemperaturer och en svagare temperaturskiktning var syrgashalterna 2003 generellt högre än 2002. Bara i Granfjärden och Skarven blev det syrgasbrist i bottenvattnet i slutet på sommaren (figur 7). I Skarven var till och med vattnet på 15 m djup syrgasfritt i september. Ett sådant tillstånd har tidigare inte registrerats för Skarven sedan

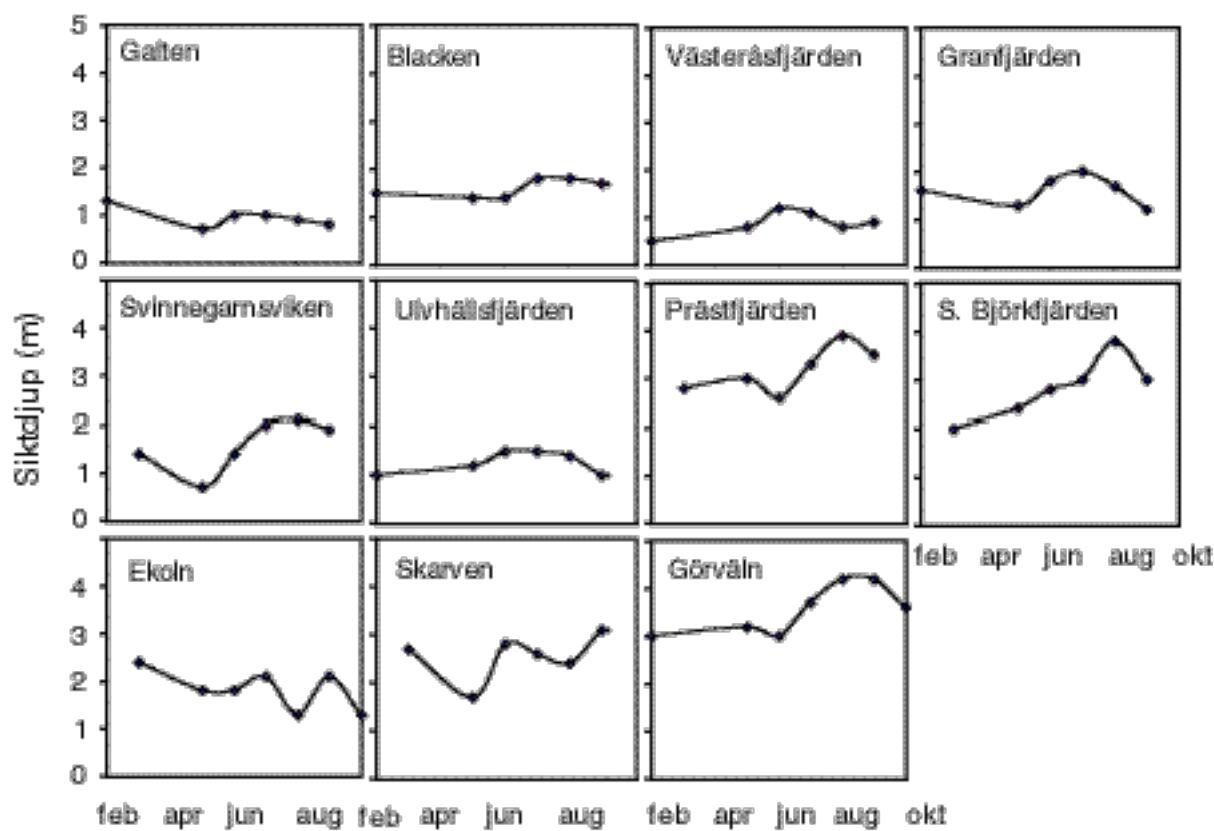
mätningarna började 1966. Även i februari/mars var syrgashalterna förhållandevis låga i Galten, Svinnegarnsviken och Skarvens bottenvatten.

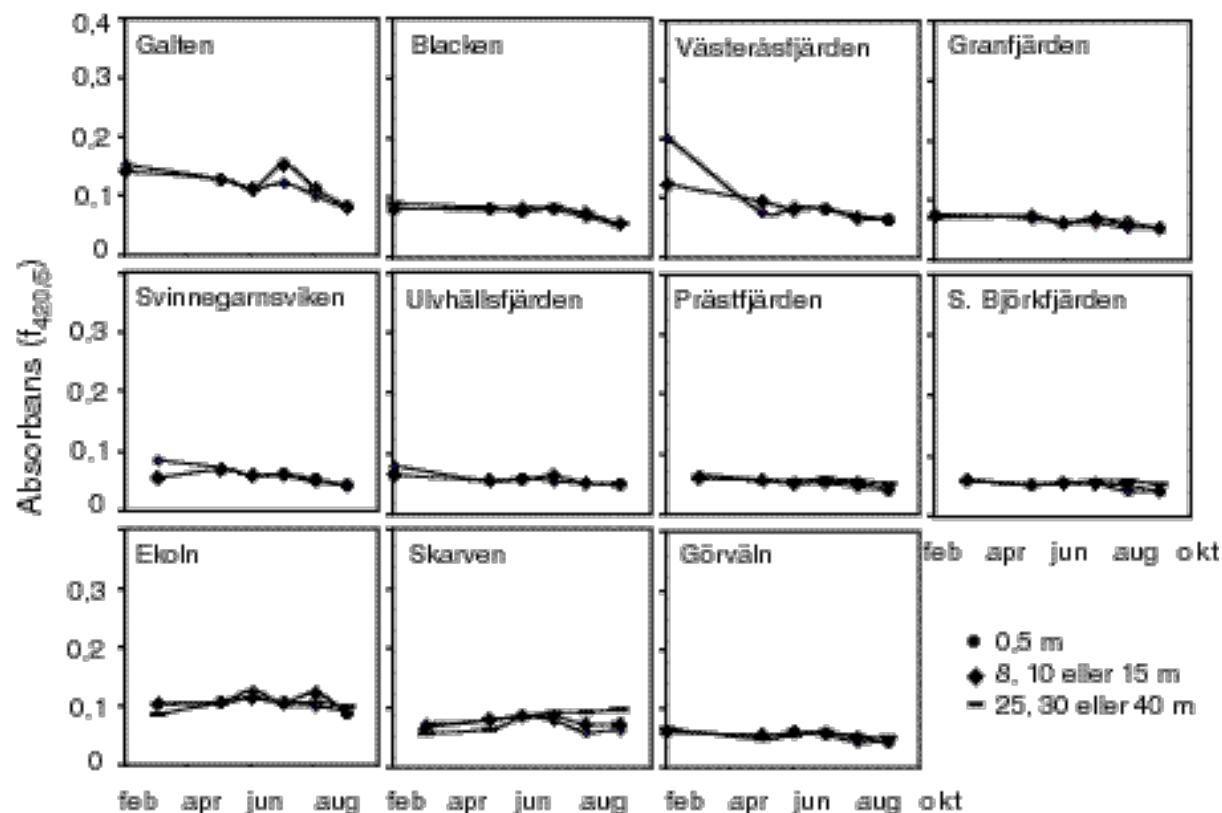
Figur 7. Syrgashalt i Mälarens fjärder på olika nivåer under provtagningsåret 2003.

Ljusförhållanden: Siktdjup och vattenfärg

Ljusförhållanden i vattnet var under 2003 bättre än under 2002 och siktdjupet var vid nästan alla stationer mer än 1 m (figur 8). I Görväln var siktdjupet till och med mer än 4 m i augusti och september. Även vattenfärgen, mätt som absorbans på filtrerat vatten ($0,45 \mu\text{m}$ membranfilter) i 5 cm kryvett vid 420 nm, var lägre under hela året 2003 jämfört med året innan. Den största förändringen i vattenfärgen från 2002 till 2003 noterades i Galten under början av året, då den var hälften så stor som året innan. Den generellt lägre vattenfärgen under början av 2003 beror förmodligen på den förhållandevis kalla vintern. Under kalla vintrar är läckaget av humus och annat organiskt material från omgivande marker i avrinningsområdet lägre, vilket gör att vattenfärgen i tillflödande vatten blir lägre. Vattenfärgen var mycket stabil under hela året i hela Mälaren (figur 9).

Figur 8. Siktdjup i Mälarens fjärder under provtagningsåret 2003.

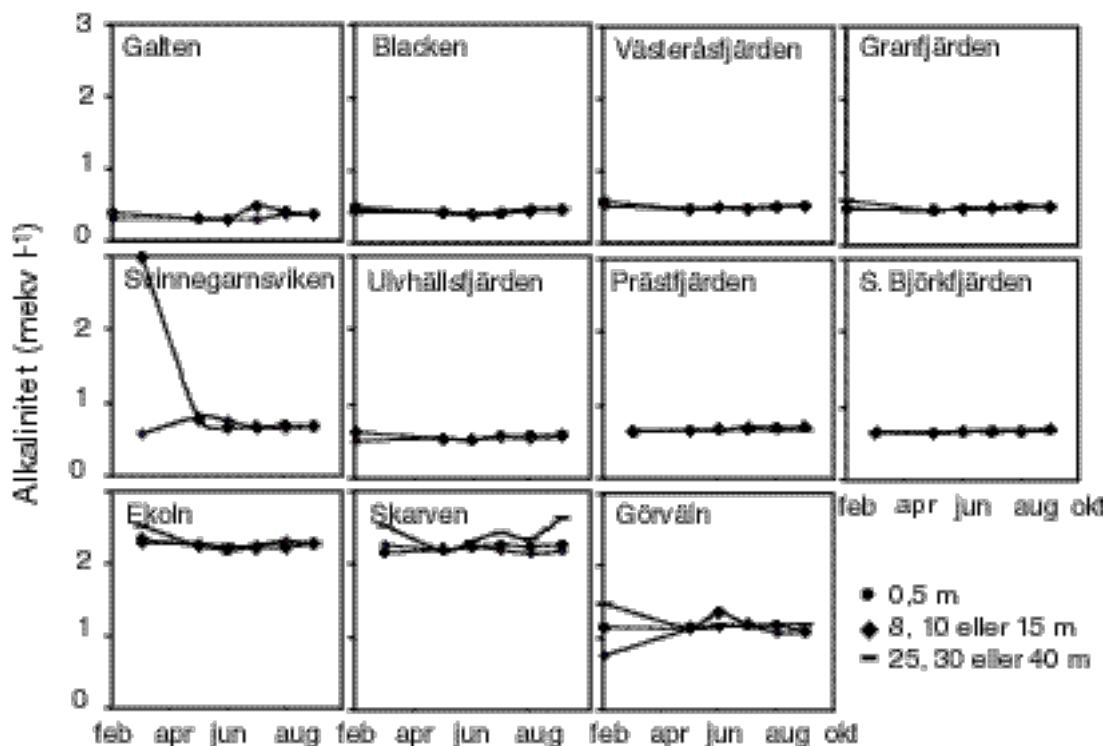

Figur 9. Vattenfärg, mätt som absorbans på filtrerat vatten (f 420/5) i Mälarens fjärder på olika vattendjup under provtagningsåret 2003.

Alkalinitet och konduktivitet

Som vanligt var alkaliniteten i Mälaren vid nästan alla stationer mycket konstant under året (figur 10). Endast Svinnegarnsviken avvek från det gängse mönstret och här var alkaliniteten och konduktiviteten mycket hög i början av året då isen fortfarande täckte vattnet. Även andra vattenkemiska variabler visade förhöjda värden i Svinnegarnsviken i början av året som tyder på att tillrinnande vatten (snösmältningen) från avrinningsområden förändrade vattenkvalitén.

Liksom varje år var alkaliniteten och konduktiviteten konstant låga i västra delen av Mälaren och konstant höga i den nordöstra delen. Den stora skillnaden mellan olika delar av sjön kan förklaras med skillnader i kalcium- och vätekarbonattillförsel från omgivande marker, vilket i sin tur beror på varierande geologi i avrinningsområdet. Jämfört med tidigare år var alkaliniteten i Ekolsund och Skarven något högre under året.

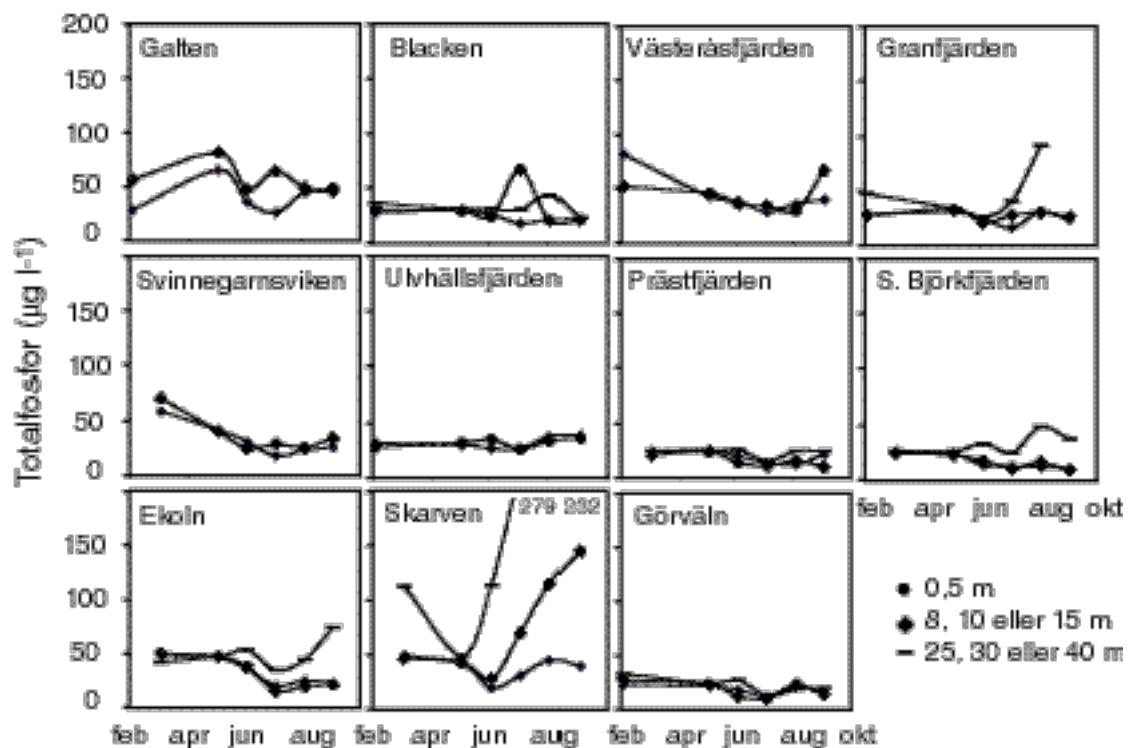
Figur 10. Alkalinitet i Mälarens fjärder på olika nivåer under provtagningsåret 2003.

Näringsämnen: Fosfor, kväve och kisel

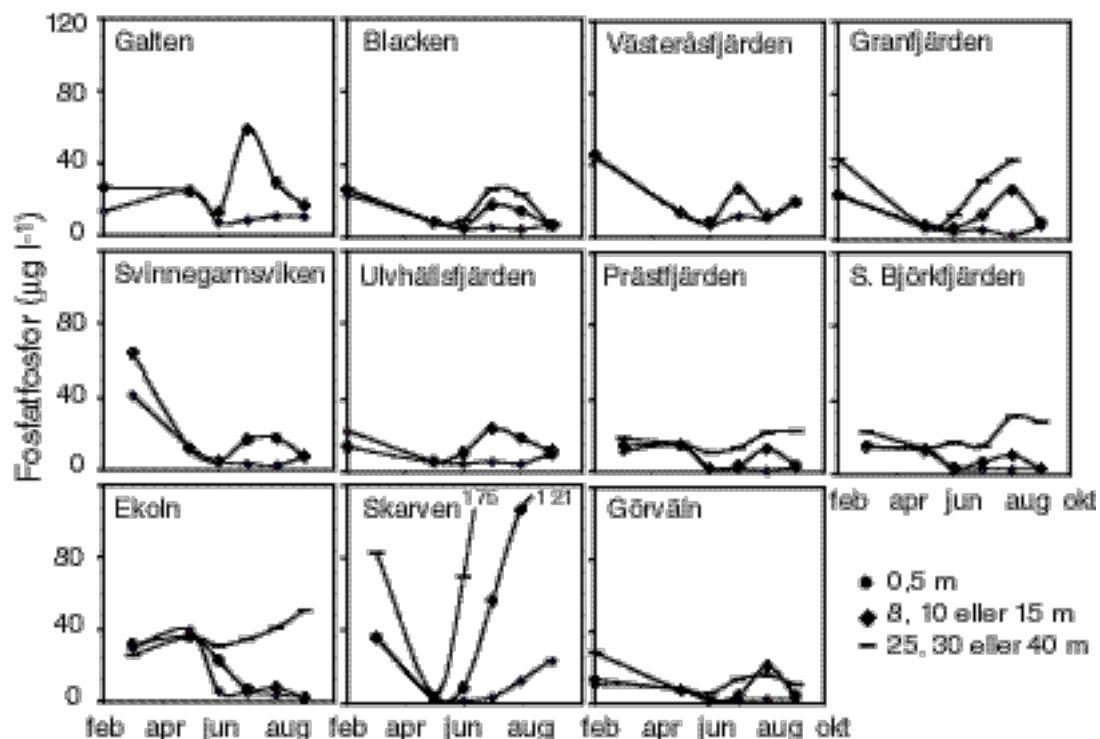
Halterna av näringssämnen i ytvatten var som vanligt vid de flesta stationer högst i början på året. Totalfosforhalten låg mellan 25 och 84 $\mu\text{g l}^{-1}$ i ytvattnet (figur 11), fosfatfosforhalten mellan 11 och 45 $\mu\text{g l}^{-1}$ (figur 12), totalkvävehalten mellan 640 och 1 879 $\mu\text{g l}^{-1}$ (figur 13), nitrat- och nitritkvävehalten mellan 238 och 1 100 $\mu\text{g l}^{-1}$ (figur 14) och kiselhalten mellan 0,5 och 2,9 $\mu\text{g l}^{-1}$ (figur 15). Under våren minskade sedan halterna i ytvatten och i juni uppstod näringssrist i alla fjärder d.v.s. fosfatfosforhalterna var mycket låga (figur 12). Förutom i Ekolsund var även kiselhalterna låga i juni (figur 15). För nitrat- och nitritkvävehalten tog det längre tid att sjunka till mycket låga halter. Först i juli/augusti var det rist på nitrit- och

nitratkväve i hela Mälarens ytvatten (figur 14). Orsaken till näringssbristen är temperaturskiktningen som gör att de i bottenvattnet ackumulerade näringssämnen inte når ytvattnet. Följden blir näringssbrist i ytvatten och en ackumulation av näringssämnen i bottenvatten i slutet på sommaren. En ackumulation av näringssämnen i bottenvatten var mest tydligt i Skarven under 2003. Här var temperaturskiktningen ovanligt stark och långvarig som orsakade att totalfosforhalterna i bottenvattnet steg upp till $279 \mu\text{g l}^{-1}$ (figur 11) och fosfatfosforhalter upp till $271 \mu\text{g l}^{-1}$ (figur 12). Eftersom det var dåliga syrgasförhållanden i större delen av Skarvens vattenmassa under den senare delen av sommaren så uppmättes även mycket höga ammoniumhalter i detta bottenvatten (figur 16). Som mest noterades $932 \mu\text{g ammoniumkväve l}^{-1}$, så mycket ammoniumkväve har inte noterats för denna provplats efter reningsverksutbyggnaderna under 1960-talet.

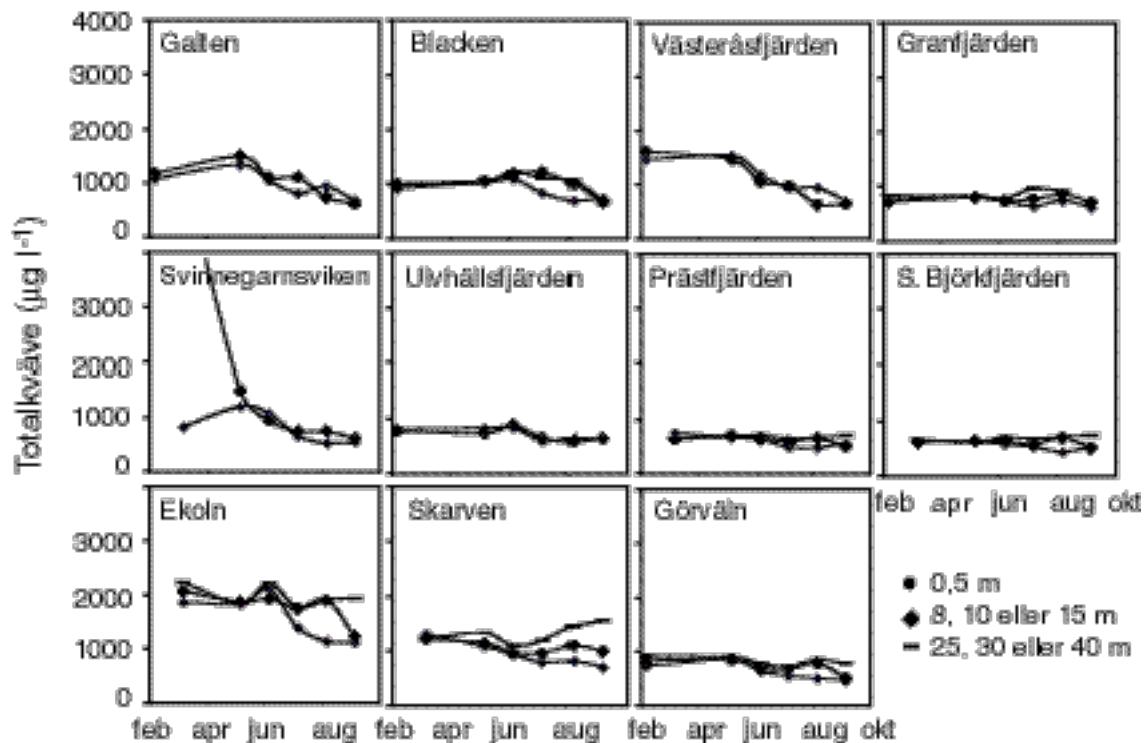
Mälaren hade kväveöverskott vid Ekeln, Blacken, S. Björkfjärden, Prästfjärden och Görväln och kväve-fosforbalans i alla andra fjärdar under 2003 (figur 17). Förhållanden med lite kväve i förhållande till fosfor kan gynna kvävefixerande cyanobakterier, vilket kan leda till besvärande massförekomster av dessa.

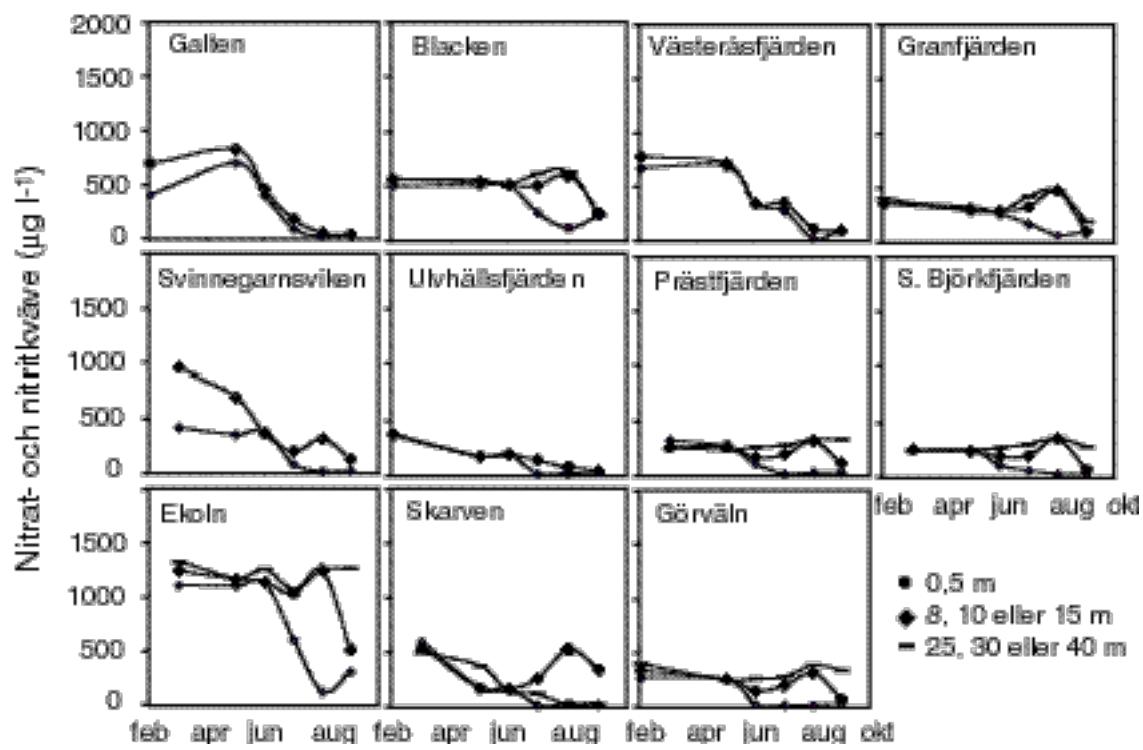
Figur 11. Halter av totalfosfor i Mälarens fjärdar på olika nivåer under provtagningsåret 2003.

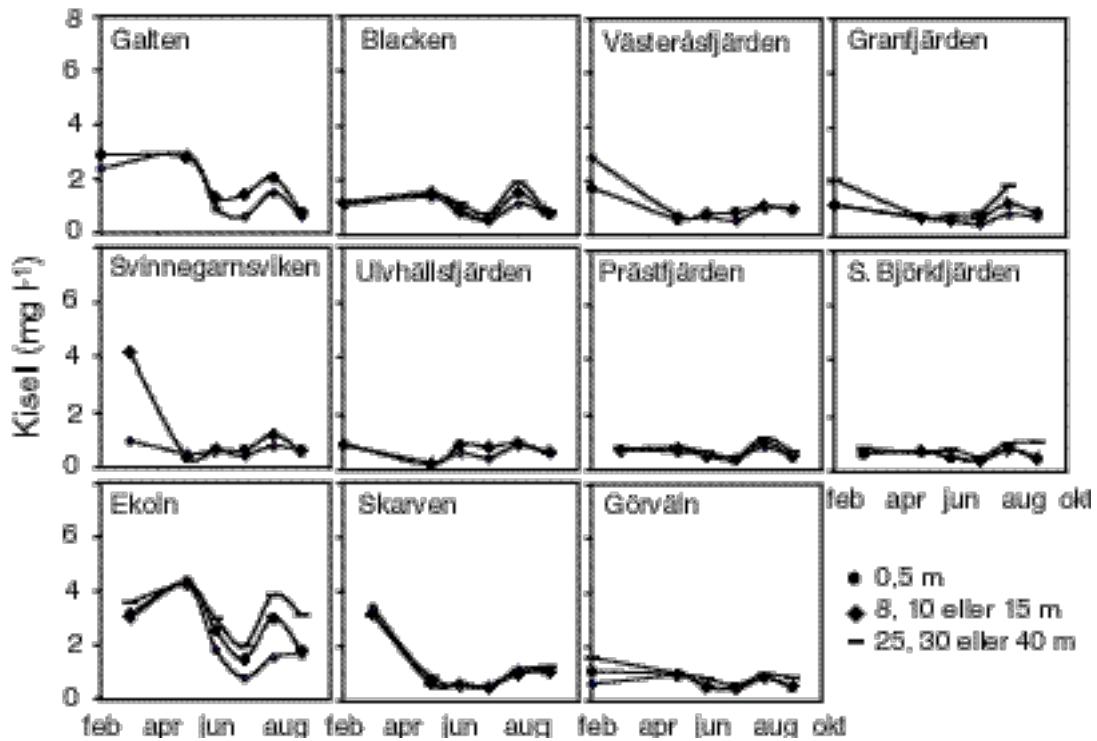
Figur 12. Halter av fosfatfosfor i Mälarens fjärder på olika nivåer under provtagningsåret 2003.

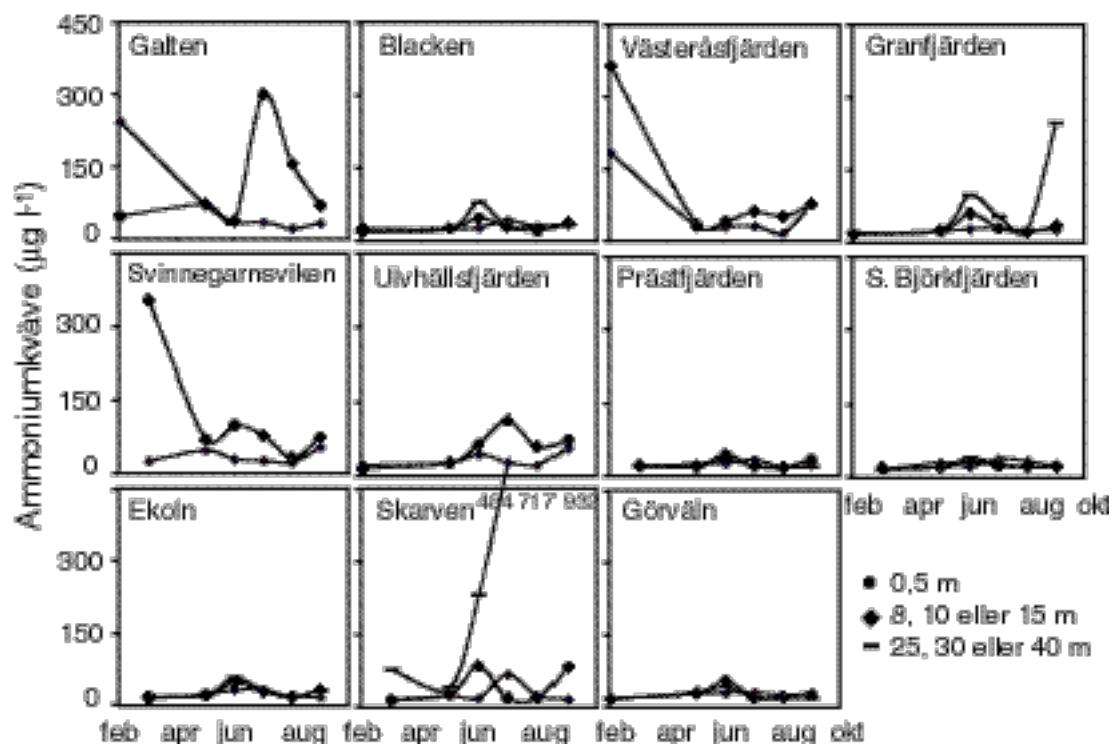
Figur 13. Halter av totalkväve i Mälarens fjärder på olika nivåer under provtagningsåret 2003.

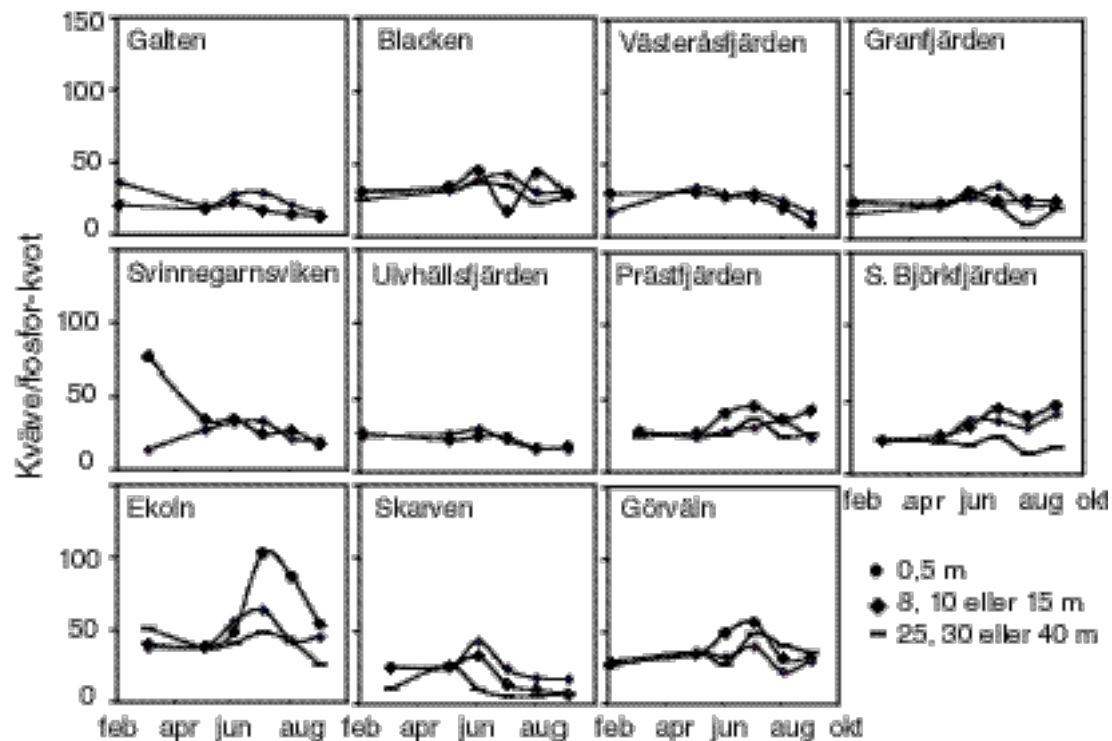
Figur 14. Halter av nitrat- och nitritkväve i Mälarens fjärder på olika nivåer under provtagningsåret 2003.

Figur 15. Halter av kisel i Mälarens fjärder på olika nivåer under provtagningsåret 2003.

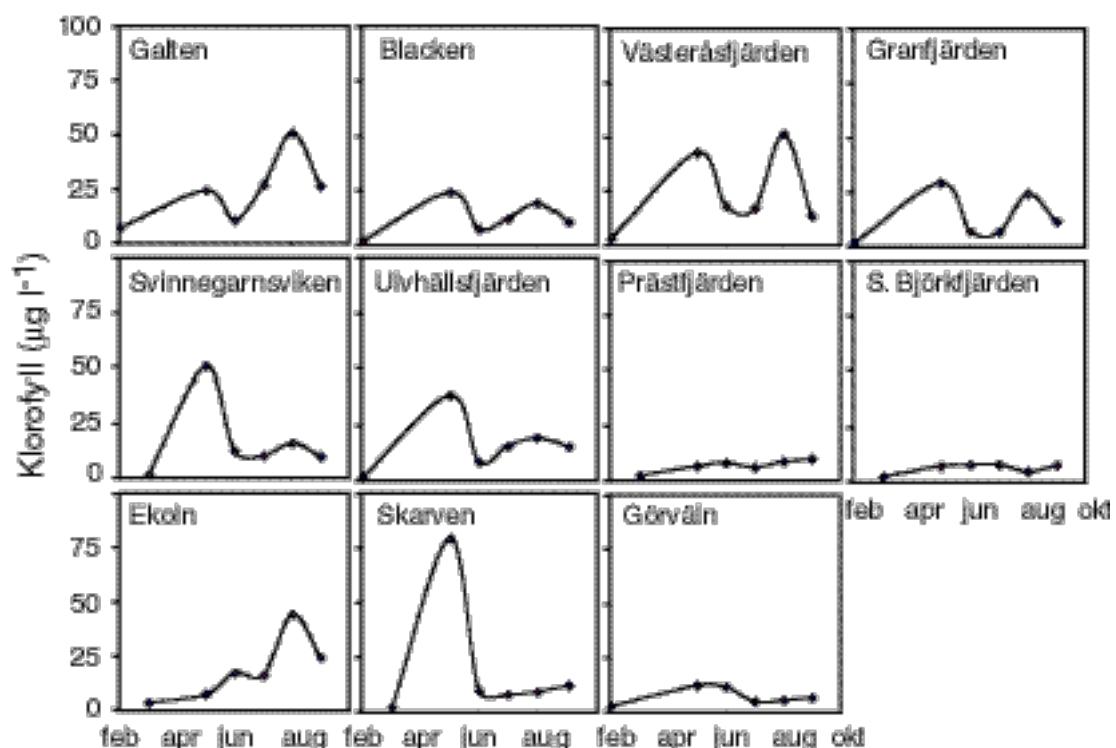
Figur 16. Halter av ammoniumkväve i Mälarens fjärder på olika nivåer under provtagningsåret 2003.

Figur 17. Totalkväve/totalfosforskvoten i vattnet på olika djup i Mälarens fjärder under provtagningsåret 2003.

Klorofyll

I början på året, då Mälaren fortfarande var isbelagd, var klorofyllhalten mycket låg (figur 18). I maj var algbloningen ändå i full gång och eftersom sjön var helt ombländad (figur 6) gynnades tillväxten av kiselalger. I juni var klorofyllhalten låg, vilket beror på att kiselalgsbloningen var över. Nästa period med höga klorofyllhalter inträffade i augusti och orsakades framförallt av cyanobakterier. Denna blomning medförde höga klorofyllhalter i Galten, Västeråsfjärden och Ekolsund. Bara i Mälarens djupa centrala fjärder Prästfjärden, S. Björkfjärden och Görväln, där kväveöverskott förelåg, föreblev klorofyllhalterna låga.

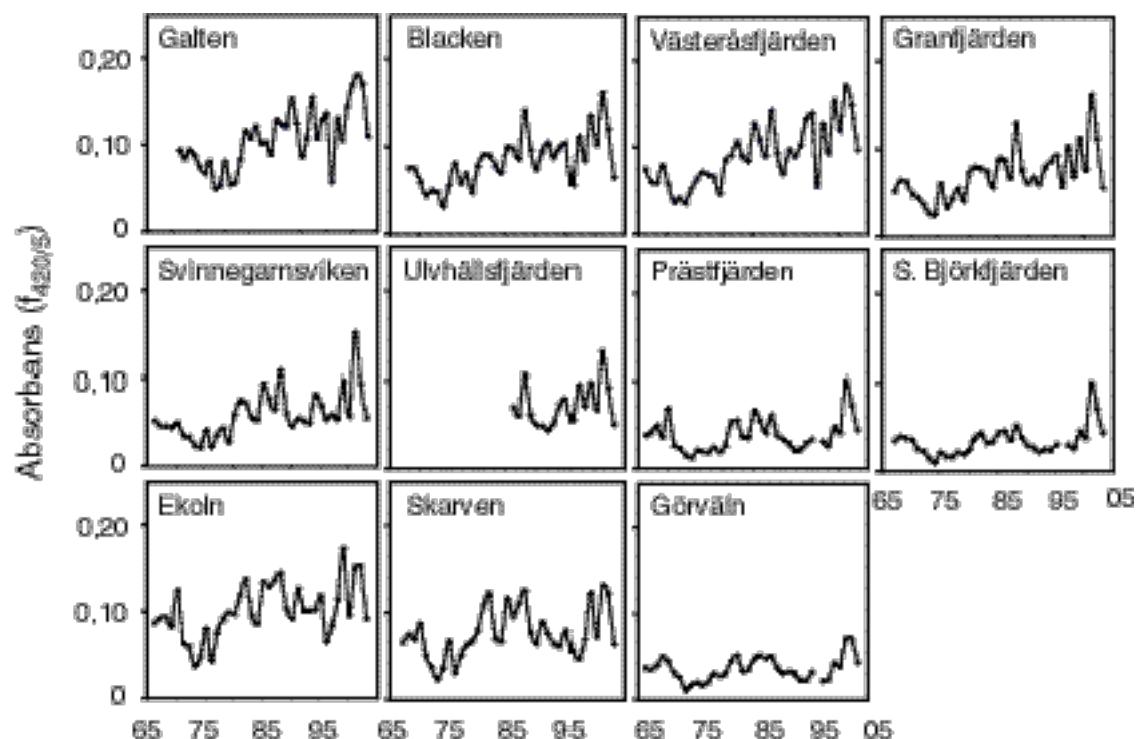

Figur 18. Halter av klorofyll i Mälarens fjärder i ytvatten under provtagningsåret 2003.

Jämförelse med tidigare år

Vattenfärg

Vattenfärgen minskade markant i Mälaren under 2003 (figur 19). Jämfört med året innan var absorbansvärderna nästan hälften så stora. Det är framförallt i början på året som vattenfärgen var lägre. Det är anmärkningsvärt att vattenfärgen minskade i hela Mälaren och inte bara där vattenomsättningstiden är kort. Det återstår att se om tendensen av en minskande vattenfärg kommer att fortsätta under de kommande åren.

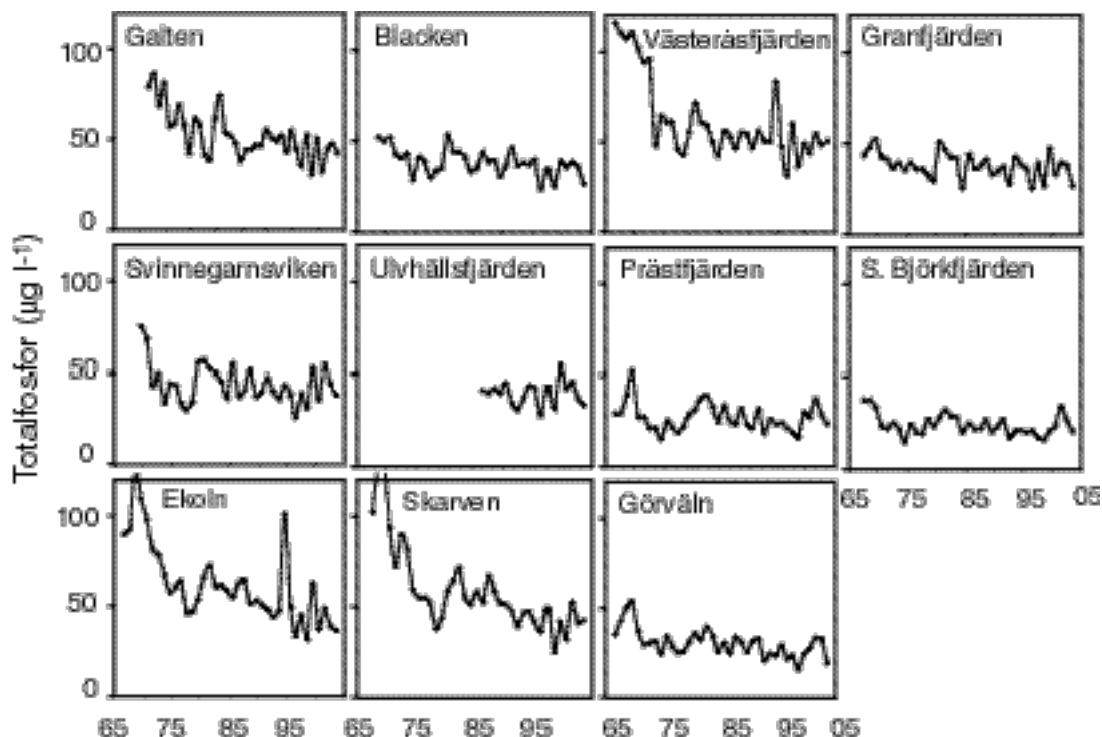
Figur 19. Vattenfärg (medel från februari/mars, maj, juli och september), mätt som absorbans på filtrerat vatten (f 420/5) i Mälarens ytvatten (0,5 m) de senaste 39 åren.

Fosfor och kväve

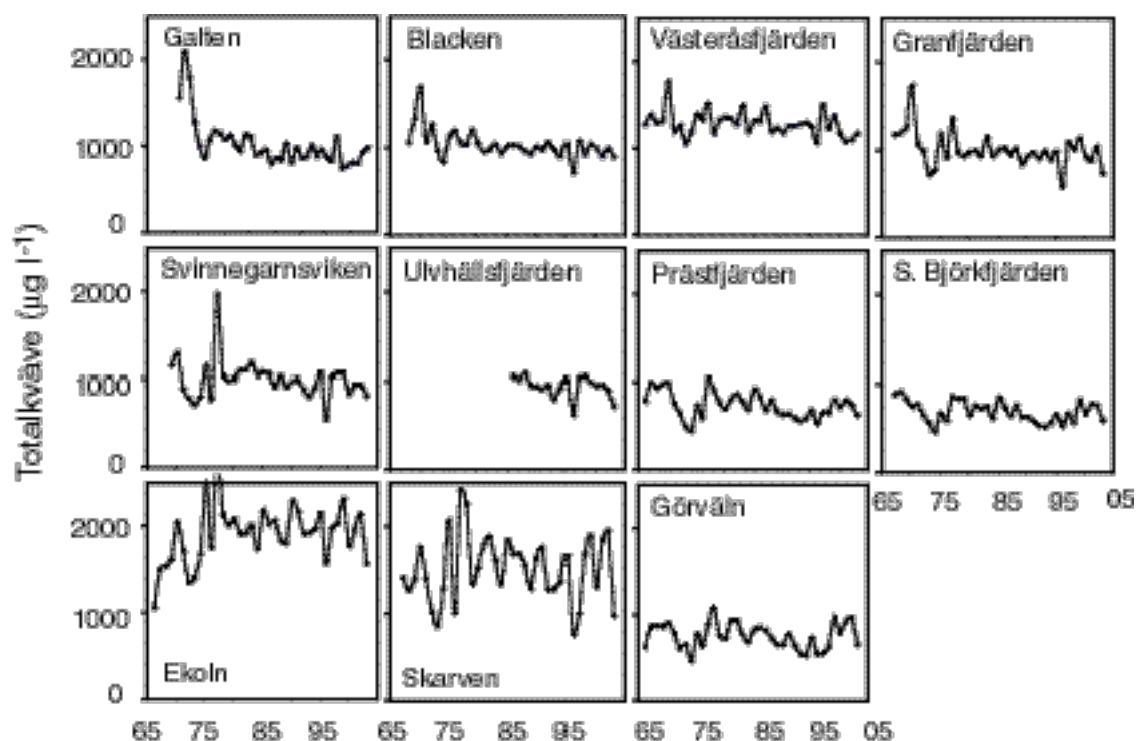
Liksom vattenfärgen minskade även totalfosfor- och totalkvävehalterna i Mälaren och nådde relativt låga värden jämfört med alla tidigare åren (figurer 20 och 21). Även i detta fall så var det framförallt vinter- och vårhalterna som minskade mest över hela Mälaren. Mycket tyder på att det var det kallare och torrare vinterklimatet som orsakade minskningen i vattenfärg och närsalthalter. Minskningen i närsalthalter var inte lika drastisk som i vattenfärg, vilket kan bero på att närsalter inte bara är beroende på tillförsel från omgivande marker, utan även på interna sjöprocesser.

Klorofyll

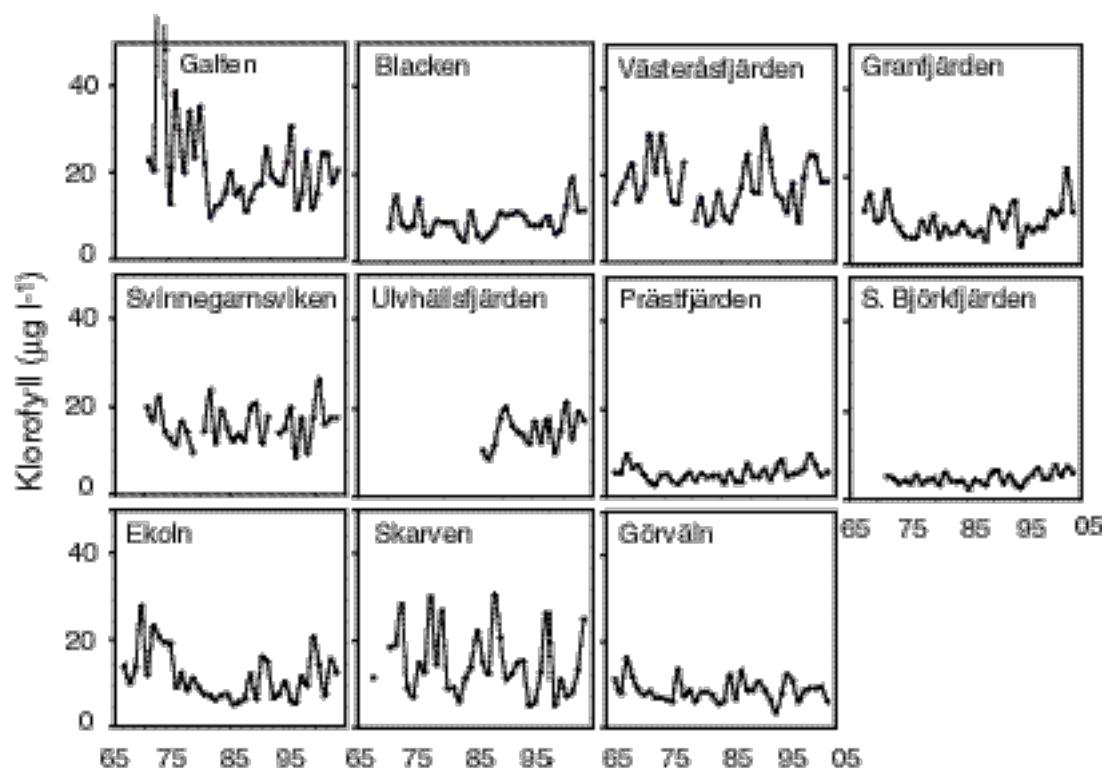
Även om närsalthalten minskade i Mälaren förblev klorofyllhalterna, som är ett mått på algbiomassan, höga (figur 22). I Galten, Blacken, Västeråsfjärden, Svinnegarnsviken, Prästfjärden och framförallt Skarven ökade till och med klorofyllhalterna, förmodligen på grund av höga klorofyllhalter i maj (figur 18). De senaste åren har inte sådana höga klorofyllhalter i maj noteras, förmodligen på grund av att vårbloomingen var tidigare som respons på varmare vintertemperaturerna. Eftersom vintern 2003 var kallare igen sammanfallade provtagningen i maj vid de flesta stationer med vårbloomingen som orsakade förhöjda klorofyllhalter.

Figur 20. Totalfosforhalt (medel från februari/mars, maj, juli och september) i Mälarens ytvatten (0,5 m) de senaste 39 åren.

Figur 21. Totalkvävehalt (medel från februari/mars, maj, juli och september) i Mälarens ytvatten (0,5 m) de senaste 39 åren.

Figur 22. Klorofyllhalt (medel för februari/mars, maj, juli och september) i Mälarens ytvatten (0,5 m) de senaste 39 åren.

VÄXTPLANKTON UNDER 2003

Utvecklingen i Galten, Granfjärden, S. Björkfjärden, Ekoln och Görväln

Under 2003 togs det första vårprovet i början av maj. Då var vårutvecklingen av kiselalger redan i full gång (figur 23). Vid jämförelse med en medelsituation 1980–2003 ter sig vårens biovolymer som höga men mot bakgrund av de ökande biovolymerna som förekommit under större delen av 1990-talet är situationen 2003 inte avvikande. Den dominerande kiselalgen under vårblomningen i Mälaren är *Aulacoseira islandica* och varieteter av denna. Vissa undantag kan förekomma som i S. Björkfjärden där *Stephanodiscus*-arter (*S. alpinus*, *S. medius*, *S. rotula*) präglar kiselalgernas biovolym till ca 70 %. I Granfjärden och Galten nådde *Aulacoseira islandica* en biovolym av 4,4 respektive 2,8 mm³l⁻¹. *Aulacoseira* som är en tung art gynnas av turbulens i vattnet och får en konkurrensfördel om islossningen sker tidigt genom att den då förs upp till ljusskiktet och kan börja tillväxa.

Även små mängder av rekylalger (cryptomonader) utvecklades i maj. Redan i maj fanns för övrigt alla alggrupper som präglar Mälarens planktonflora representerade i den totala biovolymen, även cyanobakterier, men med låga volymer.

Efter vårutvecklingen sedimenterade kiselalgerna och deras biovolymerna var över hela sjön lägre i juni (figur 23). Nu tilltog utvecklingen av rekylalger vilka blev särskilt dominerande i Granfjärden, Görväln och Ekoln. Framför allt gällde detta *Cryptomonas*-arter i storleksgruppen 20–40 µm, en vanlig grupp i många typer av vatten, men som ofta bildar större biovolymerna under näringrika förhållanden. Rekylalgerna fanns sedan kvar i hela Mälaren ända till hösten men utgjorde särskild stor andel i fjärdar som S. Björkfjärden och Görväln där andelen cyanobakterier var liten.

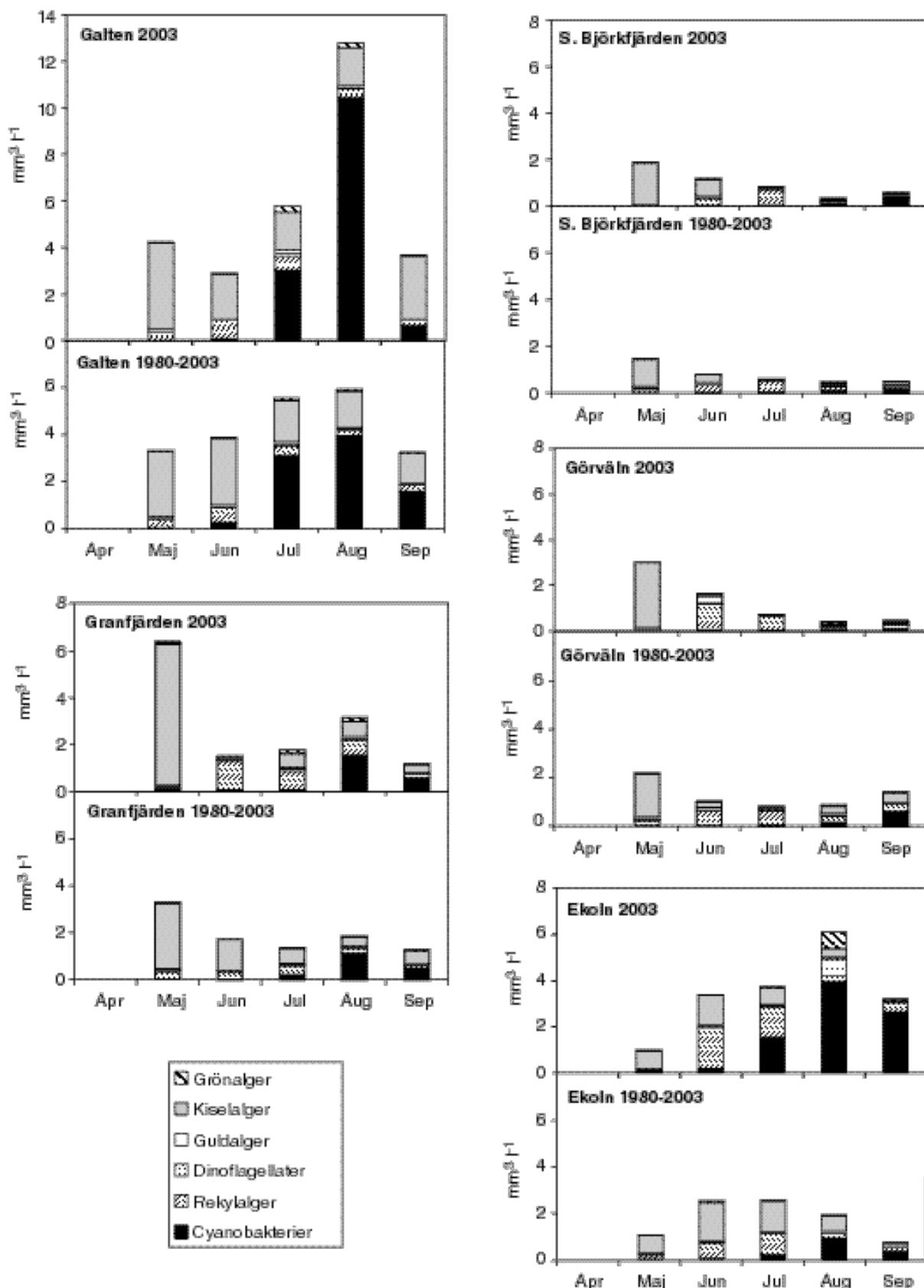
I de mest näringsspåverkade bassängerna Ekoln och Galten, vilka också mottar inflöden från stora tillrinningsområden, var utvecklingen av cyanobakterier påtaglig redan i juli; i Ekoln med 1,6 mm³l⁻¹, den högsta cyanobakterievolymen sedan 1980, vilken ändå måste betraktas som måttlig, värderad enligt Bedömningsgrunder för sjöar och vattendrag (Naturvårdsverket 1999). Galten har mycket variabla mängder av cyanobakterier från år till år och i juli 2003 var visserligen biomassan stor (3 mm³l⁻¹) men med god marginal inom ordinarie variationsmönster där till och med så höga volymer som 16 mm³l⁻¹ uppmätts enskilda år (1984, 1994). I Ekoln dominerade den rödfärgade och trådformiga arten *Planktothrix prolifica* som visserligen tidigare har funnits i fjärden men endast i ringa antal. Arten har fått det svenska namnet röd svävtrådsblom. Arten noterades först i Lilla Ullfjärden under tidigt 1950-tal. Där har den årligen stora biovolymerna och utvecklas särskilt liggande på metalimnion och mindre frekvent i epilimnion. Vintertid ligger den dock strax under isen och kan i massutveckling färga isen rödbrun (Willén, T. och Tirén, T. 1984. Lilla Ullfjärden – en sjöbeskrivning. Naturvårdsverket Rapport 1769). Under sådana förhållanden har biovolymerna på 10–20 mm³l⁻¹ uppmätts. *Planktothrix prolifica* är en särskilt god konkurrent till andra arter vid mycket svagt ljus och vid låga vattentemperaturer. Eftersom den har så vida temperaturramar att den också utvecklas i stor mängd på sommaren dock lite längre ner i vattenmassan är det en viss risk att den året om kan präglia den fjärd den uppträder i. Sådan är situationen i Lilla Ullfjärden. Undantag är vår och höstcirkulationsperioder då

turbulensstörningar i vattnet är alltför stora. Arten som är mycket toxisk och producerar ett levertoxin har särstuderats i Lilla Ullfjärden. Resultatet av dessa analyser visar att när den domineras uppmäts högre toxinkoncentrationer per biomasseenhed än för andra cyanobakterier i Mälaren. Dessa resultat överensstämmer också med erfarenheter från tyska studier av artens toxininnehåll (Chorus, I. och Bartram, J. 1999. Toxic cyanobacteria in water. A guide to their public health consequences, monitoring and management. WHO. E. & FN. Spon, London). Det finns anledning att vara uppmärksam på artens fortsatta utveckling i Ekoinsystemet. År 2003 fortsatte utvecklingen av *Planktothrix* ända in i oktober med för årstiden ansenliga biovolymär.

I Galten och hela västra delen av Mälaren är en annan cyanobakterie dominerande på sommaren nämligen knippvattenblom *Aphanizomenon flos-aquae* och varieteter av den. Här är taxonomin ännu inte helt utredd men det artnamnet har använts under alla år med undersökningar. Årets vattenblomningar sommartid blev särskilt påtagliga i Galten och Eko. Man får gå tillbaka till de varma åren 1991 och 1992 för att erhålla motsvarande blomningsmängder. Bara de centrala bassängerna S. Björkfjärden och Görväln hade låga cyanobakteriehalter vilket också är att förvänta med hänsyn till vattnets näringssstatus där. I september hade dock i motsats till Eko blomningarna avtagit betydligt i Galten.

Rödfärgat vatten av *Planktothrix prolifica*
Insamlat på vårvintern. Foto: T. Willén

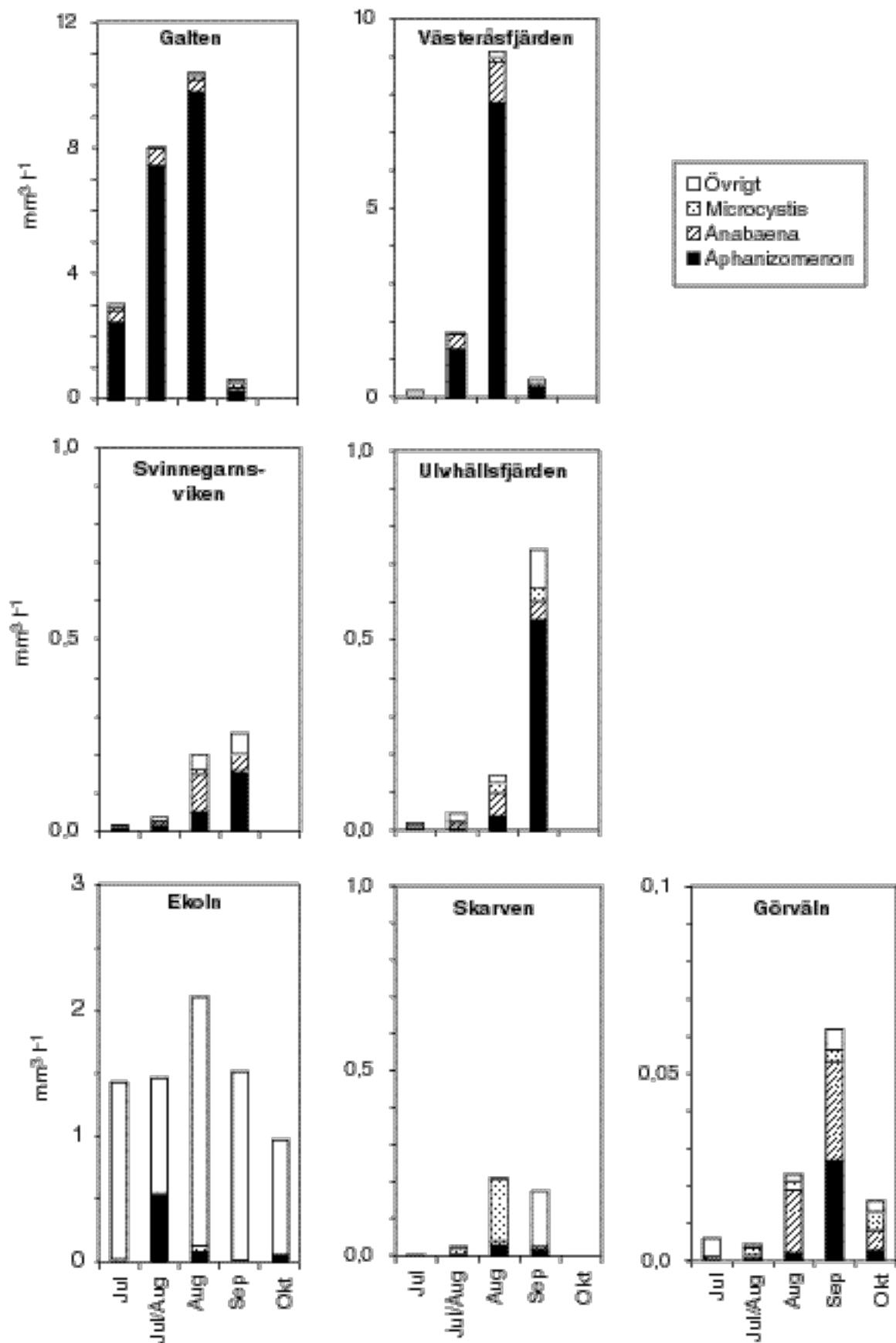
Figur 23. Växtplanktonbiovolymen på fyra stationer i Mälaren under provtagningssäsongen 2003, samt genomsnittliga månadsvärden för referensperioden 1980-2003. Från Galten saknas data från åren 1996-2000, från Granfjärden och från S. Björkfjärden från åren 1996 och 1998 och från Görväln från åren 1996-1998.

Vattenblombildande cyanobakterier

Generellt var sommarblomningen av cyanobakterier mindre intensiv 2003 än föregående år. De påtagligt stora biomassor som t.ex. förekom i Västeråsfjärden 2003 med nästan $22 \text{ mm}^3 \text{l}^{-1}$ blev reducerade till något mindre än hälften 2003 (max. biovolym $9,1 \text{ mm}^3 \text{l}^{-1}$). Enligt bedömningsgrunderna är dock båda biovolymerna att betrakta som mycket stora. Dessa mellanårsvariationer är exempel på vädersituationens inverkan på anrikning av cyanobakterier i fjärder med goda näringssförhållanden för att upprätthålla ordentliga blomningar.

I Galten var blomningen 2003 något större än året innan men inom de variationsgränser som förekommit sedan 1990. I Ekoln har biovolymerna av cyanobakterier något ökat de senaste åren som en följd av *Planktothrix*-dominansen men volymerna är att betrakta som måttliga enligt bedömningsgrundernas mall för sommarutvecklingar. Ekoln har mestadels haft en *Microcystis*-art som dominerande blomningsinslag och främst på sensommaren. För ytterligare detaljer om framför allt *Planktothix* uppträdande hänvisas till föregående kapitel.

Övriga Mälarfjärder som intensivstuderas vad gäller vattenblomningar hade år 2003 mycket små eller liten biovolym av cyanobakterier (fig. 24).

Figur 24. Biovolymen av vattenblombildande cyanobakterier på sju stationer i Mälaren under sommaren 2003. Saknas staplar togs inga prover. Observera skalskillnaden mellan olika provplatser.

DJURPLANKTON UNDER 2003

Djurplanktonundersökningarna syftar till att beskriva tillstånd och förändringar med avseende på djurplanktonsamhällets artsammansättning, relativ förekomst av arter, samt individtäthet och biovolym av djurplankton i den öppna vattenmassan. Planktondjuren uppehåller sig oftast i de övre vattenskikten, särskilt i en grumlig sjö som Mälaren. Därför diskuteras här huvudsakligen djurförekomsten i vattenskiktet 0-10 m djup. I sjön finns dock fyra kräftdjursarter som huvudsakligen lever på större djup och som kommer med i de prov som tas ned till 30-40 m djup.

Eftersom planktondjuren har mycket varierande storlek brukar man som komplement till att ange deras individtäthet i vattnet (tabell 6) också ange biovolymer, d.v.s. summan av deras kropps volymer som bättre beskriver deras roller som konsumenter och producenter i ekosystemet (tabell 7). Enligt det normala utvecklingsmönstret för djurplankton når de större kräftdjuren sin maximala utveckling i juli och augusti. Provtagningar brukar då ge både de högsta individtätheterna och biovolymerna. De mindre djuren – hjuldjuren – utvecklas snabbare och har ofta maximal individtäthet i juni.

Resultat från fortlöpande djurplanktonundersökningar på fyra provtagningsstationer i Mälaren visar att den totala biovolymen av djurplankton i S. Björkfjärden och Granfjärden 2003 låg lägre än långtidsmedelvärdet för jämförelseperioden 1981-95. Biomassan i Ekolsund var lika stor som under referensperioden. Görväln omfattas inte av denna jämförelse då det saknas provtagningar under referensperioden. Minskningen av djurplankton faller in i ett mönster med en långsiktig minskning av djurplanktonbiovolymerna i Mälaren. Jämfört med året innan var biovolymerna under 2003 relativt lika på alla stationer, utom Ekolsund som hade en högre biomassa under 2003. Detta innebär också att den totala biovolymen var högre i Ekolsund än i Granfjärden som flera tidigare år haft den högsta totalbiovolymen (tabell 7). Ser man till biovolymen av enskilda grupper (figur 25) och dess säsongsförlopp så var biovolymen av hoppkräftor något högre än vanligt i september. Man kan också notera den höga biovolymen av hjuldjur i september i Granfjärden. Den utgjordes nästan uteslutande av det storväxta släktet *Asplanchna* (att liknas vid en "vattenfyld säck"). Den förekom även 2002 på motsvarande sätt och är känd för att uppträda korta perioder och ha stor mellanårsvariation. Förutom dessa smärre avvikelsear överensstämde zooplanktonsamhällenas individtäthet, biovolymer och artsammansättning med vad som förekommit på senare år och som förväntas på dessa stationer i Mälaren.

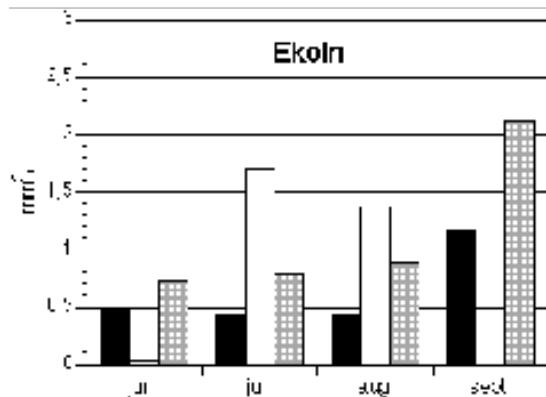
Tabell 6. Individtäthet för hjuldjur (Rotatoria), hinnkräftor (Cladocera) och hoppkräftor (Copepoda) i skiktet 0 – 10 m på provtagningslokalerna.

Namn	Månad	Totalt antal/l	Rotatoria antal/l	Cladocera antal/l	Copepoda antal/l
Ekoln	juni	454	360	2	92
Ekoln	juli	223	70	30	123
Ekoln	aug	157	65	19	73
Ekoln	sept	492	409	3	80
<i>Medelvärde</i>		332	226	13	92
Görväln	juni	254	178	7	69
Görväln	juli	250	149	19	82
Görväln	aug	243	165	17	60
Görväln	sept	152	92	7	53
<i>Medelvärde</i>		225	146	13	66
S. Björkfjärden	juni	52	45	0	7
S. Björkfjärden	juli	383	223	27	133
S. Björkfjärden	aug	196	149	7	40
S. Björkfjärden	sept	131	71	3	58
<i>Medelvärde</i>		190	122	9	60
Granfjärden	juni	368	303	9	56
Granfjärden	juli	194	111	17	66
Granfjärden	aug	426	356	8	62
Granfjärden	sept	219	141	13	65
<i>Medelvärde</i>		302	228	12	62

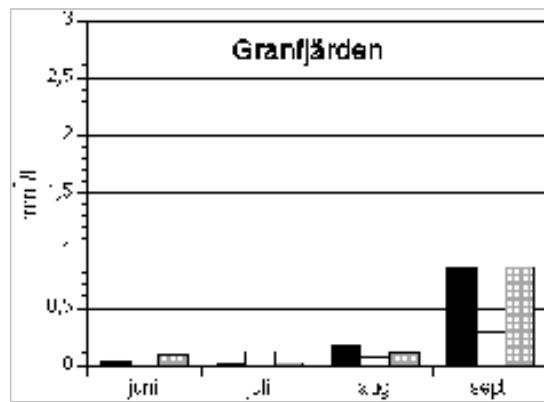
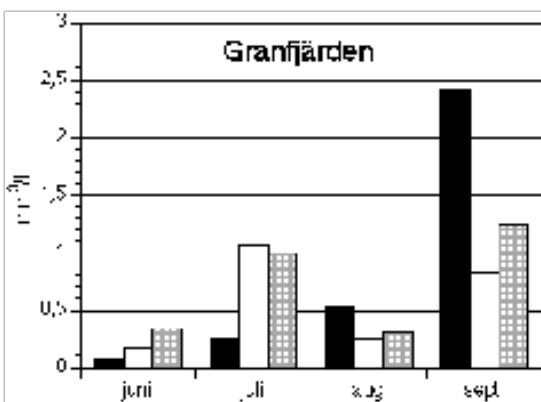
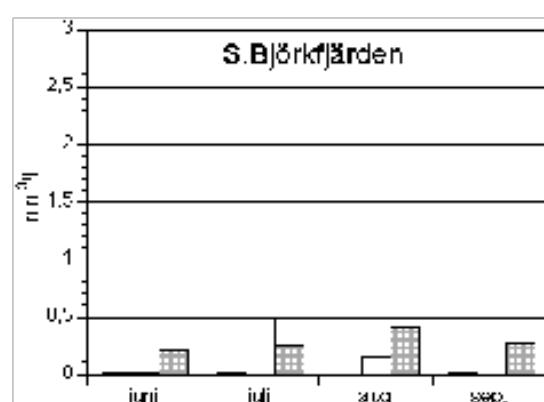
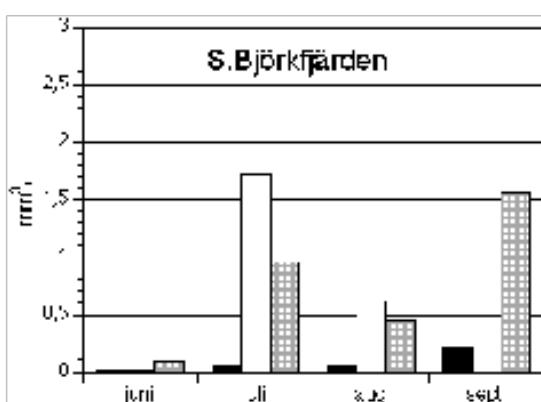
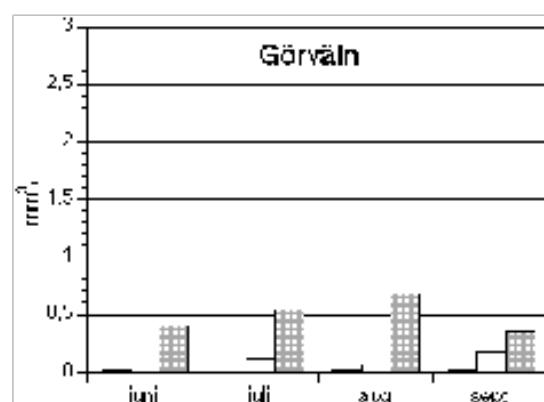
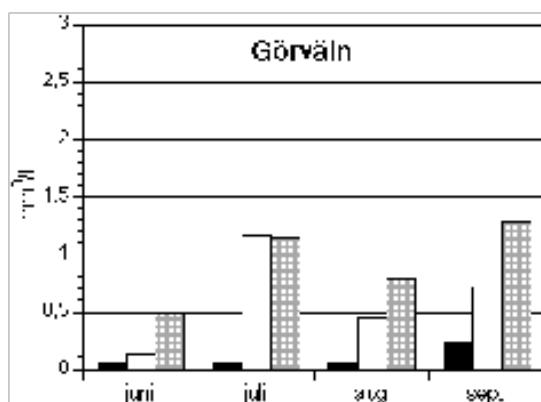
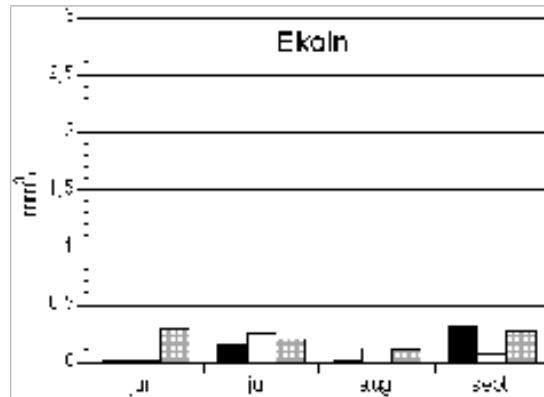
Tabell 7. Beräknad biovolym för hjuldjur (Rotatoria), hinnkräftor (Cladocera) och hoppkräftor (Copepoda) i skiktet 0 – 10 m på provtagningslokalerna.

Namn	Månad	Totalt mm^3/m^3	Rotatoria mm^3/m^3	Cladocera mm^3/m^3	Copepoda mm^3/m^3
Ekoln	juni	1,26	0,48	0,04	0,74
Ekoln	juli	2,91	0,42	1,71	0,78
Ekoln	aug	2,67	0,42	1,37	0,88
Ekoln	sept	3,40	1,17	0,12	2,12
<i>Medelvärde</i>		2,56	0,62	0,81	1,13
Görväln	juni	0,67	0,05	0,14	0,48
Görväln	juli	2,36	0,05	1,16	1,15
Görväln	aug	1,31	0,07	0,46	0,78
Görväln	sept	2,24	0,23	0,72	1,29
<i>Medelvärde</i>		1,65	0,10	0,62	0,92
S. Björkfjärden	juni	0,12	0,02	0,01	0,09
S. Björkfjärden	juli	2,74	0,07	1,72	0,95
S. Björkfjärden	aug	1,13	0,06	0,62	0,46
S. Björkfjärden	sept	1,90	0,22	0,12	1,57
<i>Medelvärde</i>		1,47	0,09	0,62	0,77
Granfjärden	juni	0,59	0,08	0,17	0,34
Granfjärden	juli	2,31	0,24	1,07	1,00
Granfjärden	aug	1,08	0,53	0,25	0,31
Granfjärden	sept	4,51	2,43	0,83	1,24
<i>Medelvärde</i>		2,12	0,82	0,58	0,72

Ytskikt 0-10 m

Djupskikt

Figur 25. Biovolym i skiktet 0 - 10 m djup för hjuldjur (Rotatoria), hinnkräftor (Cladocera) och hoppkräftor (Copepoda) jämförda med motsvarande biovolym i skiktet 15 - 30 m i Ekolsund och Granfjärden, samt 15 - 40 m i Görväln och S. Björkfjärden.

DJUPBOTTFENFAUNA UNDER 2003

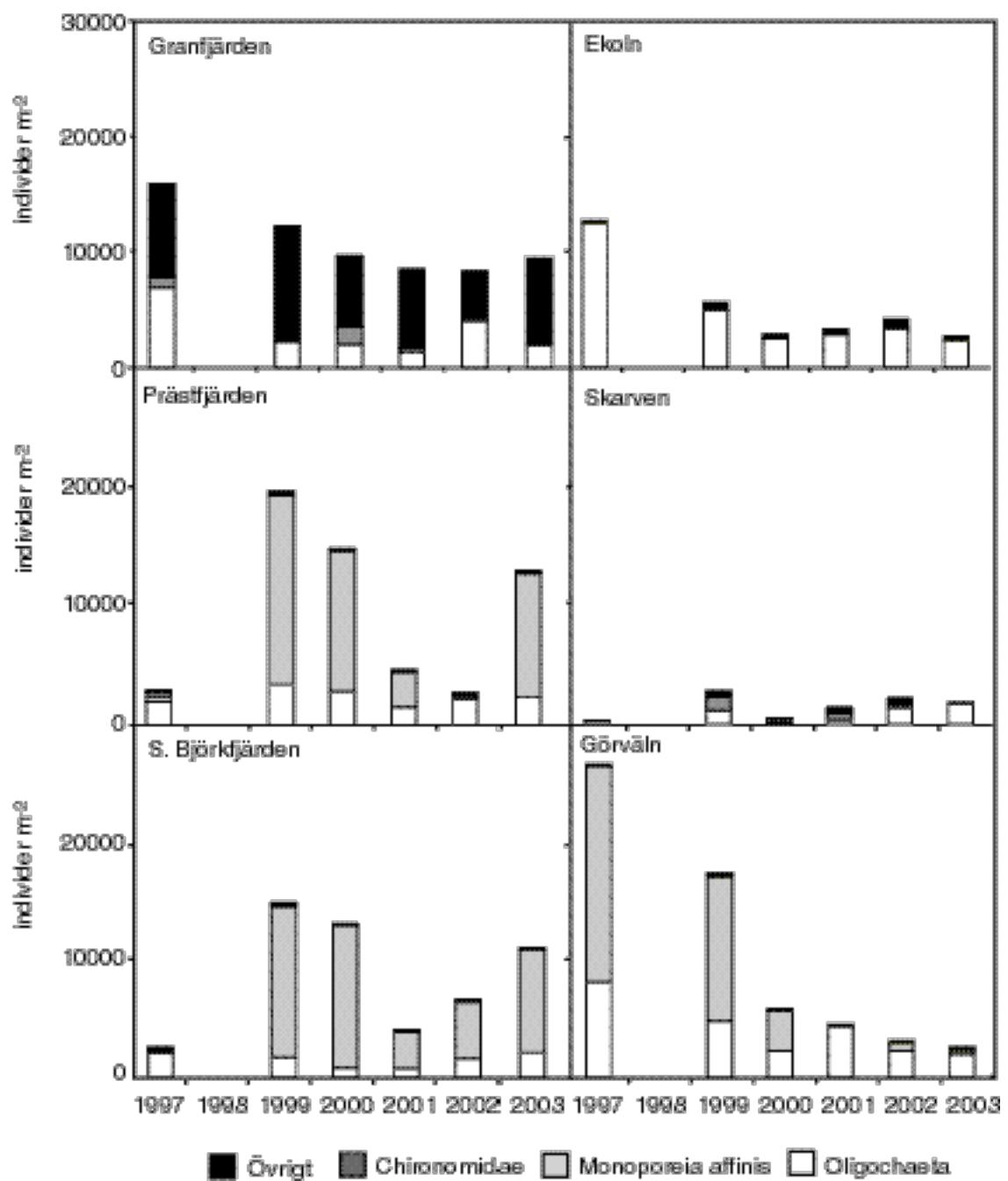
Övervakningen av bottendjur 2003 genomfördes på djupbottnar i Granfjärden (30 m djup), Prästfjärden (53 m djup), S. Björkfjärden (40 m djup), Ekoln (30 m djup), Skarven (30 m djup) och Görväln (43 m djup). De flesta av dessa provplatser har övervakats mer eller mindre kontinuerligt sedan 1969, medan Granfjärden och Skarven har provtagits från och med 1997. Eftersom de nuvarande provtagningsplatserna skiljer sig åt från de som provtogs före 1997 utvärderas bottenfauna i denna rapport bara från och med 1997.

Djurtätheten var högre i Granfjärden, Prästfjärden och S. Björkfjärden, medan den var lägre i Ekoln, Skarven och Görväln under 2003 jämfört med året innan (figur 26). Ökningen var mest markant i bassängerna där vitmärlan *Monoporeira affinis* dominerade, d.v.s. i Prästfjärden och S. Björkfjärden. Att denna art förekom i högre grad under 2003 jämfört med året innan, kan bero på de förbättrade syrgasförhållandena i Mälaren. En ökning av vitmärlor kan även bero på en förstärkt kiselalgblooming. Genom att både individtätheterna och biomassan av vitmärlor ökade mest (tabell 8) uppvisade Prästfjärden och S. Björkfjärden de största djurtätheterna och biomassorna under 2003. I Görväln var antalet vitmärlor och därmed även den totala djurtätheten fortfarande mycket liten. Det var t.o.m. den lägsta djurtätheten under hela perioden sedan 1997 (figur 26).

I de bassänger där syrgashalterna var mycket låga i bottenvatten under slutet av sommarskiktningsperioden, d.v.s. i Granfjärden, Ekoln och Skarven (jfr figur 7), förekom inga vitmärlor (tabell 8). Här dominerade som tidigare tofsmyggor, *Chaoborus flavicans*, i Granfjärden (82 % av den totala biomassan) och glattmaskar, Oligochaeta, i Skarven (90 % av den totala biomassan) och Ekoln (55 % av den totala biomassan). Glattmaskarna är kända för att existera även under dåliga syrgasförhållanden. Under 2003 var antalet glattmaskar ovanligt jämt fördelad över hela Mälaren (figur 26). Jämfört med året innan minskade antalet ganska markant i Granfjärden och Ekoln, förmodligen på grund av de förbättrade syrgasförhållandet vid de två stationerna. Generellt återspeglar syrgastillgång och djupet djursamhällen i Mälaren. Som resultat uppvisar Ekoln och Skarven likartade bottenfaunasammansättning, liksom Prästfjärden och S. Björkfjärden gör. Fram till 2001 hade även Görväln en likartad bottenfaunasammansättning som de andra centrala bassängerna Prästfjärden och S. Björkfjärden, men under de senaste åren har sammansättningen avvikat mer och mer (figur 26). Granfjärden har redan sedan länge haft en egen sammansättning med tofsmyggor som dominerande art (figur 26).

Tabell 8. Individtäthet (ind m⁻²) och biomassa (g m⁻²) för de vanligaste djupbottentaxa vid provtagning på sex stationer i Mälaren under hösten 2003.

	Antal ind m ⁻²	% av totala antalet ind m ⁻²	Biomassa g m ⁻²	% av totala biomassan
Ekoln				
Oligochaeta	2302	86,2	2,7	55,2
Monoporeia affinis	0	0,0	0,0	0,0
Chironomidae	112	4,2	1,0	20,8
Pisidium	16	0,6	0,1	1,0
Chaoborus flavicans	233	8,7	1,1	21,9
Totalt	2671		4,8	
Skarven				
Oligochaeta	1740	96,0	4,9	90,1
Monoporeia affinis	0,0	0,0	0,0	0,0
Chironomidae	48	2,7	0,4	7,7
Pisidium		0,0		0,0
Chaoborus flavicans	24	1,3	0,1	2,2
Totalt	1813		5,5	
Görväln				
Oligochaeta	1957	77,5	3,3	61,5
Monoporeia affinis	32	1,3	0,3	4,8
Chironomidae	369	14,6	1,2	22,5
Pisidium	0	0,0	0,0	0,0
Chaoborus flavicans	0	0,0	0,0	0,0
Totalt	2526		5,4	
Prästfjärden				
Oligochaeta	2318	17,8	5,9	12,2
Monoporeia affinis	10402	79,8	40,3	83,3
Chironomidae	80	0,6	0,3	0,6
Pisidium	24	0,2	0,0	0,1
Chaoborus flavicans	8	0,1	0,0	0,0
Totalt	13033		48,4	
S. Björkfjärden				
Oligochaeta	2061	18,7	4,7	10,8
Monoporeia affinis	8774	79,8	38,5	88,1
Chironomidae	120	1,1	0,4	0,9
Pisidium	24	0,2	0,0	0,0
Chaoborus flavicans	0	0,0	0,0	0,0
Totalt	10995		43,7	
Granfjärden				
Oligochaeta	1917	20,4	2,3	7,3
Monoporeia affinis	0	0,0	0,0	0,0
Chironomidae	144	1,5	3,4	11,1
Pisidium	32	0,3	0,0	0,1
Chaoborus flavicans	7290	77,6	25,2	81,5
Totalt	9391		30,9	

Figur 26. Djupbottenfaunans sammansättning på sex stationer i Mälaren sedan 1997. Data för 1998 visas inte eftersom analyserna utfördes av ett annat laboratorium och inte är direkt jämförbara.

Bilagor

Bilaga 1. Vattenkemiska data, Mälaren 2003

Vattenkemi data, Mälaren 2003

Ekoln 2003										Skarven 2003																						
Mån	Dag	Nivå	Sikt-djup	Temp °C	Syr-gas mg/l	pH	Kond.	Ca	Mg	Na	K	Alk./Acid	SO ₄	Cl	Fluorid	NH ₄ -N	NO ₂ +NO _x -N	Kield.-N	Tot-N sum ps	Po ₄ -P	Övr. P	Tot-P	Abs OF	Abs F	Abs.Dif.	KMnO ₄	Si	TOC	Fe	Mn	Klorofyll a µg/m ³	
3	3	0,5	2,4	0,4	12,9	7,8	36,6	2,569	0,567	0,713	0,591	0,22	2	1,100	779	1822	1,879	30	20	50	0,146	0,104	0,042	47,4	2,9	11,8	80	5	2,6			
3	3	15	1,8	10,9	7,6	37,9	2,628	0,561	0,743	0,694	0,2344	0,735	0,644	0,22	6	1,232	846	1890	2078	32	20	52	0,158	0,103	0,055	45,8	3,0	11,1	135	17		
3	3	30	2,7	6,3	42,7	7,4	36,5	2,908	0,594	0,916	0,105	2,526	0,761	0,828	0,22	7	1,315	924	2078	2239	26	18	44	0,167	0,085	0,082	42,0	3,4	11,1	80	187	
5	5	0,5	1,8	4,8	12,1	7,8	36,5	2,449	0,552	0,746	0,094	2,285	0,745	0,551	0,29	11	1,090	755	1739	1,845	40	8	48	0,164	0,107	0,057	38,7	4,1	10,9	163	33	6,6
5	5	15	4,4	12,1	7,8	36,6	2,474	0,548	0,740	0,093	2,250	0,758	0,587	0,29	10	1,150	721	1754	1,871	36	13	49	0,166	0,105	0,061	41,0	4,2	10,8	167	35		
5	5	30	4,2	11,9	7,8	36,8	2,474	0,545	0,740	0,093	2,251	0,763	0,593	0,29	10	1,162	679	1694	1,841	36	13	49	0,173	0,105	0,068	43,8	4,1	11,1	168	40		
6	2	0,5	1,8	12,3	8,5	35,4	2,476	0,561	0,727	0,092	2,217	0,783	0,556	0,28	35	1,130	805	1851	1,935	23	17	52	0,173	0,125	0,048	47,2	1,7	12,1	115	11	16,6	
6	2	15	7,9	10,8	7,9	35,5	2,425	0,554	0,713	0,092	2,192	0,755	0,554	0,28	46	1,249	974	1963	2,223	31	24	55	0,201	0,112	0,089	44,1	2,8	11,3	244	61		
6	2	30	5,9	9,8	7,7	36,2	2,465	0,556	0,731	0,094	2,252	0,757	0,570	0,28	19	0,930	594	807	1,314	1,401	5	17	22	0,138	0,102	0,036	41,4	2,6	12,3	40	9	15,4
7	14	0,5	2,1	20,2	10,6	8,7	36,4	2,571	0,582	0,789	0,097	2,260	0,782	0,541	0,30	18	1,020	737	1656	1,757	7	10	17	0,140	0,105	0,035	39,7	3,3	11,9	91	13	
7	14	15	11,6	6,3	7,6	36,6	2,413	0,542	0,733	0,093	2,226	0,770	0,516	0,30	19	1,061	722	1634	1,783	35	2	37	0,183	0,105	0,078	40,1	1,8	11,6	110	318		
7	14	30	6,9	6,1	7,5	37,0	2,393	0,540	0,719	0,092	2,246	0,756	0,526	0,30	19	1,061	722	1634	1,783	35	2	37	0,183	0,105	0,078	40,1	1,8	11,6	110	318		
8	11	0,5	1,3	21,8	9,0	36,8	2,473	0,575	0,801	0,097	2,326	0,777	0,819	0,30	6	1,14	1039	1327	1,153	4	23	27	0,197	0,100	0,097	44,9	4,4	10,9	48	14	43,5	
8	11	15	11,1	5,0	7,5	37,3	2,487	0,559	0,741	0,093	2,228	0,763	0,757	0,30	6	1,236	675	1668	1,911	8	14	22	0,149	0,121	0,028	41,4	2,9	10,6	86	24		
8	11	30	6,4	3,8	7,3	37,8	2,500	0,549	0,737	0,094	2,302	0,729	0,756	0,30	5	1,240	667	1601	1,907	41	5	46	0,166	0,106	0,080	41,2	3,7	10,8	68	166		
9	15	0,5	2,1	15,7	8,7	37,3	2,407	0,569	0,777	0,095	2,270	0,784	0,762	0,30	5	2,94	831	913	1,125	3	22	25	0,129	0,090	0,039	42,5	1,5	10,1	44	11	23,8	
9	15	15	15,1	6,9	7,9	37,4	2,447	0,572	0,779	0,096	2,279	0,782	0,762	0,31	19	500	738	991	1,238	2	21	23	0,125	0,088	0,037	40,4	1,7	10,0	50	13		
9	15	30	6,8	2,0	7,3	37,1	2,505	0,567	0,735	0,096	2,282	0,784	0,734	0,30	20	1,251	698	1635	1,949	51	25	76	0,171	0,098	0,073	42,0	3,0	10,4	80	367		
10	2	0,5	1,3	12,4																												

Skarven 2003										Ekoln 2003																					
Mån	Dag	Nivå	Sikt-djup	Temp °C	Syr-gas mg/l	pH	Kond.	Ca	Mg	Na	K	Alk./Acid	SO ₄	Cl	Fluorid	NH ₄ -N	NO ₂ +NO _x -N	Kield.-N	Tot-N sum ps	Po ₄ -P	Övr. P	Tot-P	Abs OF	Abs F	Abs.Dif.	KMnO ₄	Si	TOC	Fe	Mn	Klorofyll a µg/m ³
3	3	0,5	2,7	0,6	13,2	7,8	34,6	2,419	0,562	0,712	0,543	0,20	3	0,576	0,20	3	0,586	1,308	1,381	1,227	37	12	49	0,098	0,073	0,025	3,3	10,8	3,1	10,3	1,4
3	3	15	2,3	10,6	7,6	34,6	2,334	0,551	0,681	0,086	2,166	0,721	0,542	0,21	2	0,534	683	1,180	1,217	37	12	49	0,092	0,066	0,026	3,1	9,6	3,0	9,6	78,8	
3	3	30	3,2	1,2	7,3	42,3	2,345	0,552	0,648	0,122	2,530	0,837	0,807	0,20	65	0,90	739	1,135	1,229	83	32	115	0,191	0,134	0,057	3,0	9,6	3,0	9,6	78,8	
5	6	0,5	1,7	6,0	15,7	8,7	32,8	2,328	0,548	0,710	0,089	2,203	0,749	0,559	0,27	12	1,64	932	1,096	3	41	44	0,176	0,078	0,038	0,5	10,2	0,5	10,2		
5	6	15	5,8	15,1	8,6	32,8	2,304	0,544	0,700	0,088	2,205	0,745	0,555	0,28	29	0,781	656	1,155	1,155	3	42	45	0,157	0,079	0,032	0,5	9,8	0,5	9,8		
5	6	30	5,6	14,3	8,5	33,9	2,354	0,559	0,751	0,094	2,201	0,781	0,595	0,28	29	0,781	622	1,135	1,135	6	45	51	0,226	0,163	0,026	3,1	9,8	0,7	9,8		
6	3	0,5	2,8	15,1	11,3	9,0	34,0	2,351	0,565	0,746	0,092	2,247	0,777	0,580	0,27	7	1,72	765	977	937	2	20	22	0,122	0,085	0,037	0,5	10,1	0,5	10,1	9,1
6	3	15	7,8	11,6	8,5	33,9	2,335	0,542	0,726	0,092	2,237	0,737	0,553	0,26	73	1,55	820	1,020	975	9	21	30	0,139	0,086	0,053	4,4	10,3	0,4	10,3		
6	3	30	6,2	5,1	7,6	34,7	2,411	0,575	0,734	0,098	2,320	0,716	0,552	0,27	220	1,32	973	1,227	1,105	70	46	1,16	0,157	0,083	0,074	0,4	10,3	0,4	10,3		
7	15	0,5	2,6	21,1	9,2	8,7	34,6	2,218	0,553	0,735	0,093	2,196	0,782	0,545	0,30	56	7	785	779	792	4	29	33	0,110	0,078	0,032	0,4	10,0	7,3	10,0	
7	15	30	7,4	1,0	7,6	36,6	2,358	0,558	0,712	0,093	2,437	0,669	0,510	0,29	484	1,08	1,069	1,073	1,197	175	43	218	0,183	0,091	0,026	0,4	11,4	0,4	11,4		
8	12	0,5	2,4	21,4	8,1	8,2	36,3	2,262	0,563	0,774	0,096	2,156	0,780	0,793	0,30	12	1,15	809	695	824	13	34	37	0,098	0,059	0,039	0,5	9,7	0,6	9,7	8,6
8	12	15	10,3	1,8	7,6	36,8	2,323	0,545	0,726	0,091	2,251	0,771	0,750	0,29	6	514	587	862	1,101	107	10	117	0,118	0,072	0,046	0,9	9,9	0,9	9,9		
8	12	30	7,4	0,1	7,6	38,2	2,394	0,553	0,734	0,096	2,354	0,632	0,749	0,29	717	11	1,444	1,242	1,455	271	8	279	0,166	0,092	0,074	0,4	10,4	1,0	10,4	11,5	

Vattenkemi data, Mälaren 2003

Görväln 2003		Mån	Dag	Nivå	Sikt- dijup m	Temp °C	Syr- gas mg/l	pH	Kond. mS/m25	Ca mekV/l	Mg mekV/l	N mekV/l	K mekV/l	Alk./Acid mekV/l	SO ₄ mekV/l	Cl mekV/l	Fluorid mekV/l	NH ₃ -N mekV/l	NO ₂ +N mekV/l	NO _x -N mekV/l	Kield.-N ps	Tot-N sum	PO ₄ -P ug/l	Övr. P ug/l	Tot-P ug/l	Abs OF	Abs F	Abs Diff	KMnO ₄ mg/l	Si mg/l	TOC	Fe ug/l	Mn ug/l	Kloro- fyll a ug/m ³
2	28	0,5	3,0	0,6	14,9	7,6	16,5	0,848	0,338	0,442	0,064	0,757	0,433	0,312	0,20	5	263	476	647	739	11	14	25	0,062	0,003	0,5	7,7	2,0						
2	28	15	0,5	1,5	12,4	7,6	21,4	1,277	0,394	0,506	0,068	1,144	0,510	0,377	0,19	6	327	519	707	846	14	16	30	0,077	0,059	0,018	1,0	8,1						
2	28	40	1,5	12,3	7,6	25,5	1,633	0,450	0,570	0,076	1,467	0,585	0,427	0,19	5	383	542	759	925	29	35	35	0,083	0,065	0,018	1,4	9,1							
5	6	0,5	3,2	4,9	13,1	8,0	20,3	1,214	0,375	0,482	0,066	1,126	0,521	0,340	0,23	16	625	694	864	9	15	24	0,087	0,052	0,035	0,8	7,8							
5	6	15	0,5	4,8	13,1	8,0	20,6	1,242	0,381	0,489	0,067	1,146	0,524	0,341	0,23	17	246	609	697	855	8	17	25	0,091	0,054	0,037	0,8	7,7						
5	6	40	0,5	4,8	13,1	8,0	20,9	1,259	0,380	0,489	0,067	1,134	0,531	0,346	0,23	19	237	666	748	903	8	18	26	0,092	0,048	0,044	0,9	7,9						
6	3	0,5	3,0	15,2	11,9	8,9	20,0	1,381	0,493	0,668	0,073	1,150	0,509	0,340	0,23	17	10	629	639	733	3	17	20	0,094	0,057	0,037	0,4	8,0						
6	3	15	0,5	8,0	12,2	8,1	22,7	1,441	0,420	0,543	0,073	1,352	0,549	0,365	0,23	13	553	612	687	687	2	12	14	0,092	0,059	0,033	0,4	8,6						
6	3	40	0,5	12,0	7,8	21,2	1,272	0,393	0,505	0,069	1,174	0,521	0,345	0,23	31	252	534	604	786	6	23	29	0,090	0,055	0,035	0,7	8,3							
7	15	0,5	3,7	20,8	9,7	8,3	21,3	2,211	0,380	0,495	0,068	1,170	0,504	0,361	0,27	19	5	548	476	553	2	12	14	0,072	0,054	0,018	0,3	8,5						
7	15	15	10,1	8,2	7,5	21,6	1,234	0,382	0,494	0,068	1,185	0,496	0,358	0,25	8	188	490	630	678	5	12	15	0,084	0,057	0,027	0,3	8,8							
7	15	40	0,5	6,5	7,5	21,8	1,255	0,385	0,496	0,069	1,161	0,500	0,360	0,25	7	267	459	721	726	14	1	15	0,090	0,059	0,031	0,4	8,4							
8	12	0,5	4,2	21,5	8,5	8,0	20,6	1,132	0,375	0,498	0,067	1,079	0,481	0,432	0,26	14	7	505	460	512	3	20	23	0,063	0,042	0,021	0,7	7,8						
8	12	15	0,5	10,4	6,4	7,4	22,1	1,266	0,394	0,518	0,069	1,175	0,494	0,446	0,25	10	479	657	784	21	4	25	0,083	0,050	0,033	0,7	8,1							
8	12	40	0,5	6,3	8,7	7,4	22,3	1,273	0,395	0,518	0,069	1,182	0,500	0,451	0,25	6	373	480	664	853	16	5	21	0,086	0,052	0,034	0,8	8,0						
9	18	0,5	4,2	15,9	9,0	7,9	20,4	1,093	0,367	0,474	0,066	1,067	0,485	0,403	0,26	16	15	455	527	470	3	13	16	0,062	0,043	0,019	0,4	7,3						
9	18	15	15,4	7,9	7,7	20,7	1,127	0,372	0,478	0,067	1,083	0,490	0,407	0,26	13	59	447	630	506	5	11	16	0,062	0,043	0,019	0,4	7,2							
9	18	40	0,5	7,2	7,0	7,4	22,1	1,250	0,388	0,494	0,069	1,186	0,506	0,424	0,25	7	329	459	767	788	11	11	22	0,088	0,051	0,037	0,7	7,6						

Ulvhällsfjärden 2003												Galten 2003																							
Mån	Dag	Nivå	Sikt- dijup	Temp °C	pH	Kond.	Ca	Mg	Na	K	Alk./Acid	SO ₄	Cl	Fluorid	NH ₄ -N	NO ₂ -N	Kield.-N	Tot-N sum	Tai-N ps	PO ₄ -P	Övr. P	Tot-P	Abs OF	Abs F	Abs.Dif	KMnO ₄	Si	TOC	Fe	Mn	Kloro- fyll a µg/l				
2	26	0,5	1,0	1,6	13,3	7,2	12,7	0,602	0,370	0,052	0,519	0,345	0,252	0,230	0,303	0,422	0,405	0,133	0,395	0,465	828	814	23	11	34	0,8	7,7	0,9							
2	26	10	2,0	9,6	7,0	15,1	0,723	0,302	0,437	0,059	0,634	0,422	0,303	0,260	0,13	0,363	0,220	0,3	0,349	0,222	0,367	785	14	30	0,110	0,080	0,035	0,045	0,065	0,8	7,1	38,1			
5	6	0,5	1,2	7,0	13,2	8,5	12,9	0,608	0,260	0,401	0,052	0,543	0,370	0,279	0,22	0,167	0,278	0,222	0,14	0,542	0,278	0,222	167	667	67	834	6	26	32	0,174	0,054	0,120	0,2	6,9	38,1
5	6	6	0,5	1,6	6,9	13,4	8,6	12,9	0,599	0,257	0,396	0,052	0,542	0,370	0,278	0,22	0,14	0,542	0,278	0,222	14	166	575	660	741	6	28	34	0,176	0,056	0,120	0,1	6,7	7,7	
6	3	0,5	1,5	15,7	10,6	7,8	13,0	0,592	0,257	0,413	0,054	0,527	0,368	0,270	0,22	0,180	0,368	0,270	0,22	0,14	0,527	0,368	0,270	33	180	666	846	5	24	0,146	0,060	0,086	0,5	7,3	7,7
6	3	10	11,9	7,4	7,1	12,9	0,586	0,256	0,339	0,055	0,527	0,372	0,266	0,21	0,184	0,372	0,266	0,21	0,153	0,372	0,266	0,21	53	184	706	890	11	26	37	0,275	0,058	0,217	0,8	7,0	14,8
7	15	0,5	1,5	23,3	9,9	8,2	13,3	0,589	0,255	0,407	0,055	0,559	0,359	0,315	0,23	0,16	0,359	0,315	0,23	16	3	595	507	598	6	22	28	0,129	0,054	0,217	0,3	7,4	14,8		
7	15	1,0	17,7	3,3	13,6	0,590	0,260	0,406	0,056	0,576	0,355	0,316	0,23	0,10	0,316	0,23	0,10	131	595	507	663	24	4	28	0,234	0,063	0,171	0,3	7,4	14,8					
8	12	0,5	1,4	22,4	9,7	7,9	13,6	0,586	0,259	0,433	0,056	0,543	0,365	0,330	0,23	0,10	0,365	0,330	0,23	10	9	647	544	656	5	35	40	0,136	0,050	0,086	0,7	7,1	18,6		
8	12	10	20,1	4,8	7,1	13,8	0,605	0,266	0,423	0,056	0,575	0,354	0,328	0,23	0,147	0,354	0,328	0,23	66	525	580	591	19	17	36	0,201	0,051	0,150	0,8	6,9	18,6				
9	16	0,5	1,0	16,3	8,9	7,5	13,6	0,582	0,261	0,416	0,056	0,566	0,373	0,314	0,23	0,146	0,373	0,314	0,23	62	28	606	684	631	10	31	41	0,195	0,050	0,145	0,5	6,6	14,7		
9	16	10	15,8	8,6	7,4	14,0	0,592	0,265	0,439	0,059	0,596	0,376	0,330	0,23	0,149	0,376	0,330	0,23	62	28	622	754	650	12	26	38	0,225	0,049	0,176	0,5	6,6	14,7			

Vattenkemi data, Mälaren 2003

Blacken 2003												Västeråsfjärden 2003												Svinnegarnsviken 2003								
Mån	Dag	Nivå	Sikt-dup	Temp	Syr-gas	pH	Kond.	Ca	Mg	Na	K	Alk/Acid	SO ₄	Cl	Fluorid	NH ₄ -N	NO ₂ +NO _x -N	Kjeld.-N	Tot-N	Po ₄ -P	Övr. P	Tot.-P	Abs OF	Abs F	Abs Diff	KMnO ₄	Si	TOC	Fe	Mn	Klorofyll a	
m		mg/l	m	°C	mg/l	mS/m25	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	µg/l	mg/l		
2	27	0,5	1,5	0,3	14,0	7,2	12,4	0,561	0,243	0,396	0,051	0,463	0,359	0,247	0,23	7	491	433	1018	924	24	6	30	0,144	0,081	0,063	0,9	7,8	1,4			
2	27	15	0,9	12,6	7,1	13,1	0,617	0,255	0,394	0,054	0,499	0,375	0,257	0,20	14	553	453	971	1006	27	5	32	0,144	0,080	0,064	1,0	7,6					
2	27	25	0,9	12,9	7,1	12,0	0,532	0,231	0,397	0,050	0,432	0,354	0,240	0,19	6	551	438	998	989	27	12	39	0,146	0,090	0,066	1,1	7,5					
2	5	0,5	1,4	5,9	13,2	7,5	11,7	0,525	0,223	0,385	0,050	0,428	0,362	0,241	0,21	14	498	532	1030	9	23	32	0,188	0,079	0,109	1,3	7,3	23,6				
5	7	15	5,4	13,2	7,6	11,7	0,526	0,223	0,385	0,049	0,426	0,360	0,239	0,21	14	529	547	966	1076	9	22	31	0,185	0,081	0,104	1,4	7,1					
5	7	25	5,3	13,6	7,5	11,7	0,529	0,224	0,387	0,049	0,429	0,363	0,241	0,21	13	543	502	1045	9	24	33	0,185	0,083	0,102	1,3	6,9						
6	4	1,4	15,9	7,1	7,1	11,1	0,477	0,216	0,374	0,047	0,422	0,362	0,223	0,20	16	499	609	1058	1108	5	23	28	0,084	0,094	0,121	6,8	8,2					
6	4	15	9,8	10,7	7,3	11,5	0,503	0,220	0,383	0,048	0,409	0,346	0,231	0,20	35	498	696	1083	1194	6	20	26	0,206	0,077	0,129	0,8	8,1					
6	4	25	8,2	10,2	7,2	11,6	0,509	0,220	0,385	0,048	0,415	0,346	0,232	0,20	67	504	731	1039	1235	10	23	33	0,266	0,077	0,189	1,0	8,2					
7	16	0,5	1,8	21,7	9,5	7,7	11,9	0,486	0,221	0,382	0,048	0,426	0,347	0,265	0,21	31	244	605	692	849	6	14	20	0,150	0,079	0,071	0,4	8,0	11,4			
7	16	15	14,6	6,4	6,9	11,9	0,489	0,219	0,378	0,049	0,411	0,344	0,265	0,22	18	494	729	1223	18	51	69	0,175	0,081	0,094	0,5	7,5						
7	16	25	10,9	4,0	6,7	12,3	0,502	0,222	0,375	0,049	0,432	0,339	0,266	0,22	17	606	510	872	1116	27	5	32	0,205	0,084	0,121	0,6	7,5					
8	13	0,5	1,8	20,9	8,7	12,0	0,499	0,224	0,391	0,047	0,475	0,346	0,272	0,22	18	110	595	708	705	5	18	23	0,133	0,067	0,066	1,0	7,2	18,5				
8	13	15	14,2	3,5	6,8	12,2	0,509	0,228	0,393	0,049	0,450	0,342	0,275	0,21	9	588	837	1016	15	8	23	0,174	0,074	0,100	1,4	6,7						
8	13	25	11,8	1,0	6,0	12,4	0,531	0,231	0,391	0,050	0,478	0,337	0,276	0,21	18	622	443	899	1065	22	22	46	0,181	0,071	0,110	1,8	7,1					
9	17	0,5	1,7	15,6	8,4	7,4	12,3	0,506	0,228	0,378	0,049	0,464	0,352	0,263	0,22	24	224	528	538	752	7	17	24	0,151	0,054	0,097	0,7	6,9	10,0			
9	17	15	15,6	8,4	7,4	12,3	0,512	0,229	0,380	0,049	0,464	0,349	0,262	0,22	25	244	424	532	668	7	16	23	0,153	0,055	0,098	0,6	7,0					
9	16	8	25	15,6	8,4	7,4	12,3	0,510	0,228	0,377	0,049	0,463	0,351	0,259	0,22	22	223	470	544	693	7	18	25	0,152	0,055	0,097	0,7	6,9				
Västeråsfjärden 2003	Mån	Dag	Nivå	Sikt-dup	Temp	Syr-gas	pH	Kond.	Ca	Mg	Na	K	Alk/Acid	SO ₄	Cl	Fluorid	NH ₄ -N	NO ₂ +NO _x -N	Kjeld.-N	Tot-N	Po ₄ -P	Övr. P	Tot.-P	Abs OF	Abs F	Abs Diff	KMnO ₄	Si	TOC	Fe	Mn	Klorofyll a
m		mg/l	m	°C	mg/l	mS/m25	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	µg/l	mg/l
2	26	0,5	0,3	14,0	7,0	12,2	0,615	0,277	0,300	0,066	0,516	0,277	0,231	0,25	171	663	813	1295	1476	45	39	84	0,364	0,202	0,162	2,7	11,9	2,7				
2	26	8	1,4	1,4	7,0	15,4	0,682	0,286	0,479	0,075	0,581	0,349	0,230	0,352	770	770	869	1687	1620	46	8	54	0,295	0,123	0,172	1,6	9,1					
5	6	0,5	1,8	7,1	13,0	8,1	13,0	0,598	0,263	0,415	0,056	0,484	0,380	0,283	0,20	19	677	869	1394	1546	146	31	51	0,335	0,175	0,250	0,6	7,9	42,0			
5	6	8	7,0	12,9	8,0	13,0	0,594	0,261	0,414	0,056	0,484	0,379	0,282	0,21	21	707	768	1454	1475	14	34	48	0,344	0,094	0,250	0,5	7,8					
6	3	0,5	1,2	17,5	10,4	7,8	13,1	0,589	0,261	0,422	0,057	0,509	0,380	0,276	0,21	18	331	860	975	1191	7	34	41	0,214	0,085	0,129	0,5	8,3	17,4			
6	3	8	17,0	10,2	7,6	13,1	0,586	0,259	0,425	0,056	0,505	0,367	0,322	0,22	28	333	732	1065	9	29	38	0,254	0,080	0,174	0,6	7,7						
7	15	0,5	1,1	20,5	8,9	7,4	13,3	0,560	0,251	0,426	0,056	0,476	0,349	0,272	0,20	20	267	658	876	955	12	19	31	0,213	0,082	0,131	0,4	8,1	16,2			
7	15	8	16,7	4,8	6,9	12,8	0,547	0,241	0,404	0,055	0,483	0,365	0,300	0,21	50	336	658	867	994	27	9	36	0,284	0,081	0,203	0,7	7,4					
7	12	0,5	0,8	23,1	11,3	9,0	12,9	0,542	0,243	0,420	0,055	0,482	0,362	0,308	0,22	6	12	941	639	953	11	27	38	0,218	0,070	0,148	0,9	7,3	50,8			
8	12	8	20,7	7,9	7,5	13,3	0,554	0,249	0,433	0,056	0,509	0,368	0,322	0,23	39	99	545	664	744	12	20	32	0,261	0,096	0,195	0,9	7,1					
9	16	0,5	0,9	16,5	8,7	7,4	13,2	0,549	0,247	0,418	0,056	0,530	0,370	0,302	0,24	66	88	612	603	700	21	21	42	0,241	0,064	0,177	0,9	6,9	12,7			
9	16	8	16,0	8,4	7,4	13,1	0,540	0,245	0,412	0,056	0,523	0,374	0,296	0,23	65	86	569	615	655	20	49	69	0,244	0,062	0,182	0,8	6,9					
Svinnegarnsviken 2003	Mån	Dag	Nivå	Sikt-dup	Temp	Syr-gas	pH	Kond.	Ca	Mg	Na	K	Alk/Acid	SO ₄	Cl	Fluorid	NH ₄ -N	NO ₂ +NO _x -N	Kjeld.-N	Tot-N	Po ₄ -P	Övr. P	Tot.-P	Abs OF	Abs F	Abs Diff	KMnO ₄	Si	TOC	Fe	Mn	Klorofyll a
m		mg/l	m	°C	mg/l	mS/m25	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	mg/l	µg/l	mg/l	
3	6	0,5	1,4	13,1	7,2	13,9	0,672	0,285	0,392	0,061	0,583	0,372	0,269	0,20	13	406	430	1008	836	42	19	61	0,171	0,085	0,086	0,8	8,4					
3	6	10	2,5	3,0	7,2	6,9	17,3	0,907	0,371	0,462	0,066	0,470	0,313	0,21	342	938	4650	5320	588	64	9	73	0,224	0,055	0,169	4,0	7,4					
5	7	0,5	0,7	8,0	13,3	8,2	16,7	0,666	0,356	0,452	0,065	0,478	0,349	0,21	58	684	809	1109	1493	1208	13	31	44	0,316	0,072	0,244	0,4	7,1	49,7			
5	7	10	8,0	13,5	8,2	16,7	0,611	0,342	0,445	0,062	0,476	0,343	0,206	0,21	58	684	809	1109	1493	121	31	43	0,289	0,069	0,220	0,2	7,1					
6	4	0,5	1,4																													

Vattenkemiska data, Mälaren 2003

Vattenkemi data, Mälaren 2003

Granitjärden 2003										Västervik 2003																							
			pH	Kond.	Ca	Mg	Na	K	Alk./Acid	SO ₄	Cl	Fluorid	NH ₄ -N	NO ₂ -N	NO ₃ -N	Tot-N	Po ₄ -P	Ovr. P	Tot-P	Abs F	Abs Diff	KMnO ₄	Si	TOC	Fe	Mn	Kloro-fyll a						
Silt- djm	Män Dag	Nivå Temp °C	Syr- gas magn	mS/m25	mekv/l	mekv/l	mekv/l	mekv/l	mekv/l	mekv/l	mekv/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l	ug/l					
2	27	0,5	1,6	0,5	14,0	7,2	12,7	0,600	0,256	0,374	0,053	0,504	0,349	0,255	0,23	6	3,62	415	742	777	25	5	30	0,117	0,077	0,040	31,9	1,0	7,6	145	8	1,1	
2	27	1,5	0,9	1,6	13,6	7,2	12,5	0,594	0,254	0,371	0,052	0,499	0,341	0,247	0,22	5	3,46	381	698	727	25	5	30	0,128	0,073	0,055	31,3	1,0	7,6	145	9	1,1	
2	27	27	3,0	2,4	7,4	6,9	14,2	0,682	0,305	0,413	0,051	0,619	0,371	0,273	0,23	9	3,97	446	732	843	45	4	49	0,177	0,070	0,107	31,3	1,0	7,6	145	148	1,1	
5	6	0,5	1,3	5,9	13,1	8,0	12,1	0,560	0,241	0,380	0,051	0,488	0,356	0,252	0,21	12	3,20	516	680	836	7	26	33	0,182	0,068	0,114	33,6	0,5	7,6	275	59	28,9	
5	6	15	5,8	13,4	8,0	12,1	0,560	0,241	0,378	0,051	0,488	0,360	0,256	0,21	13	2,91	522	748	813	8	27	35	0,180	0,073	0,107	31,4	0,6	7,1	277	60	60		
5	6	30	5,6	13,3	8,0	12,1	0,565	0,243	0,378	0,051	0,487	0,354	0,252	0,21	14	2,82	531	634	737	8	28	36	0,182	0,070	0,112	32,8	0,6	7,1	216	74	74		
6	3	0,5	1,8	15,7	10,8	8,0	12,6	0,573	0,252	0,362	0,053	0,502	0,366	0,252	0,21	14	2,82	531	634	737	5	21	26	0,133	0,062	0,071	30,4	0,5	7,3	222	24	6,8	
6	3	15	9,9	10,2	7,4	12,5	0,575	0,251	0,393	0,052	0,507	0,364	0,258	0,21	49	2,76	470	565	746	7	16	23	0,177	0,061	0,116	29,0	0,5	7,3	292	110	110		
6	3	30	8,3	9,6	7,3	12,6	0,576	0,252	0,394	0,052	0,519	0,357	0,256	0,21	88	2,74	512	686	876	14	14	28	0,236	0,062	0,174	29,2	0,6	7,3	452	353	353		
6	7	15	2,0	22,8	9,8	8,2	12,7	0,551	0,242	0,394	0,052	0,507	0,337	0,250	0,22	20	1,62	489	624	651	6	12	18	0,117	0,061	0,156	24,8	0,3	7,8	164	14	6,2	
7	7	15	14,6	3,0	7,0	13,0	0,565	0,248	0,392	0,053	0,513	0,357	0,250	0,22	18	3,15	461	713	776	14	16	30	0,209	0,069	0,140	23,8	0,6	7,6	408	96	96		
7	7	15	30	10,9	3,1	6,8	13,2	0,585	0,255	0,391	0,054	0,517	0,352	0,254	0,23	43	4,09	566	750	975	33	10	43	0,212	0,068	0,144	28,3	0,8	7,7	342	269	269	
8	8	12	0,5	1,7	22,9	10,4	8,6	13,0	0,585	0,246	0,405	0,053	0,517	0,362	0,259	0,22	13	5,6	698	775	974	3	30	33	0,117	0,053	0,064	32,1	0,7	8,0	188	23,9	23,9
8	8	12	15	15,4	2,3	6,9	13,4	0,586	0,258	0,399	0,055	0,529	0,351	0,251	0,22	11	4,65	397	719	862	4	32	20,3	0,062	0,141	33,6	1,1	6,6	351	108	108		
8	8	12	30	12,0	0,4	6,8	13,7	0,561	0,266	0,400	0,055	0,558	0,343	0,304	0,22	16	4,73	450	830	923	44	49	93	0,166	0,058	0,108	33,3	1,7	7,2	167	342	342	
9	9	16	0,5	1,2	15,2	9,0	7,5	13,0	0,562	0,249	0,393	0,053	0,532	0,366	0,284	0,23	15	9,4	536	630	813	8	18	26	0,110	0,052	0,126	27,4	0,6	7,7	94	10,9	10,9
9	9	16	15	15,8	9,0	7,5	13,0	0,558	0,248	0,392	0,053	0,529	0,364	0,281	0,23	24	8,6	465	582	727	10	18	28	0,178	0,052	0,126	28,2	0,7	6,6	229	118	118	
9	9	30	13,5	0,5	7,0	14,5	0,609	0,267	0,350	0,055	0,529	0,351	0,291	0,24	236	180	860	897	1040	35	15	50	0,311	0,056	0,255	32,8	1,6	6,5	547	2570	2570		

Bilaga 2. Växtplankton i Mälaren 2003

Växtplankton i Mälaren 2003

Växtplankton i Mälaren 2003

	Station	Ekholn	Ekholn	Ekholn	Görväln	Görväln	Görväln	S. Björk- fjärden	S. Björk- fjärden	S. Björk- fjärden	Gren- fjärden	Gren- fjärden	Gren- fjärden	Gren- fjärden	Gallen	Gallen	Gallen	Gallen							
Datum	05-mai Vattenskt	02-jun 0-8 m mm ⁻¹	14-jul 0-8 m mm ⁻¹	11-aug 0-8 m mm ⁻¹	05-mai 0-8 m mm ⁻¹	03-jun 0-8 m mm ⁻¹	15-jul 0-8 m mm ⁻¹	12-aug 0-8 m mm ⁻¹	18-sep 0-8 m mm ⁻¹	06-mai 0-8 m mm ⁻¹	03-jun 0-8 m mm ⁻¹	15-sep 0-8 m mm ⁻¹	06-mai 0-8 m mm ⁻¹	03-jun 0-8 m mm ⁻¹	15-juil 0-8 m mm ⁻¹	06-mai 0-8 m mm ⁻¹	03-jun 0-8 m mm ⁻¹	07-mai 0-8 m mm ⁻¹	04-jun 0-2 m mm ⁻¹	16-juil 0-2 m mm ⁻¹	13-aug 0-2 m mm ⁻¹	17-sep 0-2 m mm ⁻¹			
Dinophyceae																									
Ceratium furcaoides	0	0	0	0	0.0077	0	0	0	0.0048	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0185	0			
Ceratium hirundinella	0	0	0	0	0.7049	0.0288	0	0	0.0243	0.0537	0.0197	0	0	0.0226	0.0516	0.0038	0	0	0	0	0.0044	0.0168	0		
Gymnodinium halophilum	0.0037	0.0082	0	0	0.0361	0.0149	0.0218	0	0	0.0024	0.0284	0	0.0123	0.0180	0.0282	0.0048	0.0091	0.0018	0.0035	0	0	0	0		
Gymnodinium spp. >30 μ	0	0	0	0	0.0191	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0181	0		
Gymnodinium spp. 5-9 μ	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0069	0	0	0	0	0.0027	0	0	0	0.0013	0.0005	0	0	0	0		
Gymnodinium spp. 10-14 μ	0.0010	0.0123	0	0	0	0	0	0	0.0059	0	0	0	0	0.0015	0	0	0	0	0	0	0	0	0		
Gymnodinium spp. 15-19 μ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0012	0	0	0	0.004	0	0	0	0	0		
Gymnodinium spp. 20-29 μ	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.001	0	0	0	0.0017	0	0	0	0.0026	0		
Gymnodinium uberrimum	0.0078	0	0	0	0	0	0	0	0.0338	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0580	0.0017	0	0	0	0		
Peridinium cinctum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0334	0	0	0	0	0		
Peridinium sp.	0.0100	0.0128	0.0841	0.0131	0	0.0018	0	0	0	0	0.0008	0.0039	0.0522	0	0.0115	0	0.0882	0	0.0017	0	0.0246	0	0.0092	0.0036	
Peridinium willei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0251	0	0		
Summa Dinophyceae	0.023	0.033	0.084	0.745	0.063	0.051	0.035	0.024	0.070	0.025	0.006	0.032	0.083	0.052	0.020	0.088	0.035	0.093	0	0	0.013	0.010	0.122	0.047	0.022
Raphidophyceae																									
Gonyostomum semen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0141	0	0		
Summa Raphidophyceae	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0141	0	0.014	0	
Chrysophyceae																									
Aulomonas purdii	0.0002	0.0006	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0006	0	0	0.0001	0.0015	0	0	0.0001	0	0	0	
Bicosceps campanulata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Bicosceps planonica	0	0.0007	0	0	0	0	0	0	0.0004	0.0001	0	0	0	0	0	0	0	0.0002	0	0	0	0	0.0004		
Bicosceps sp.	0.0052	0.0015	0.0098	0.0223	0.0161	0.0086	0.0462	0.0014	0.0078	0.0073	0.005	0.009	0.0004	0	0	0	0.0028	0.0065	0.0057	0.0003	0.0029	0.0023	0.0006	0	
Chrysochytrina parva	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0073	0.0007	0.0063	0.0024	
Dinobryon bavaricum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0099	0	0.0014	0.0005	
Dinobryon borghei	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Dinobryon crenulatum	0	0.0024	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Dinobryon cylindricum	0	0.0031	0	0	0	0	0	0	0	0.0434	0	0	0	0	0	0	0	0.0041	0	0	0	0	0	0	
Dinobryon divergens	0	0.0004	0	0	0	0	0	0	0	0.0002	0	0	0	0	0	0	0	0.0009	0	0	0.0002	0	0.0005	0	
Dinobryon sociale	0	0.0020	0	0	0	0	0	0	0	0.0266	0	0	0	0	0	0	0	0.022	0	0	0	0	0	0	
Epipyxis sp.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0002	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Mallomonas akrotomos	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0005	0.0006	0	0	0	0.0002	0	0	0.0006	0.0008	0	0	0	0	0	0	
Mallomonas caudata	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0003	0.0036	0	0	0	0	0	0	0.0158	0.0076	0.0055	0	0.0006	0.0009	0.0011	0	
Mallomonas crassiquama	0.0001	0	0	0	0	0	0	0	0.0004	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0061	0	0	0	0	0	0	
Mallomonas hamata	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0015	0	0	0	0	0	0	
Mallomonas punctifera	0	0.0012	0	0	0	0	0	0	0.0193	0.0023	0	0	0	0.0027	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Mallomonas tonsurala	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0009	0.0035	0	0	0	0.0025	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Monader <3 μ	0.0053	0	0	0	0.003	0	0	0	0	0.0004	0	0	0	0.0005	0	0	0.0011	0.0055	0.0005	0	0	0	0	0	
Monader >10 μ	0.0007	0.0023	0.0031	0.0066	0.0029	0.0013	0.0024	0.0013	0.0009	0.0006	0.0003	0.0002	0.0007	0.0003	0.0013	0.0004	0	0.0018	0.0021	0.0007	0	0.0002	0.0013	0.0002	
Monader 3-5 μ	0.0099	0.0219	0.0149	0.0246	0.0049	0.0054	0.0218	0.0085	0.0145	0.0098	0.0059	0.0075	0.0013	0.0058	0.0106	0.0046	0.0036	0.0079	0.0102	0.0267	0.0073	0.0309	0.0119	0.0684	
Monader 5-7 μ	0.0011	0.0026	0.0147	0	0	0.0052	0	0.0010	0	0.0049	0.0016	0.0068	0	0.0007	0	0.0033	0.0010	0.0042	0.0019	0.0009	0.0276	0	0.0317	0.0049	
Monader 7-10 μ	0.0018	0	0.0143	0.0048	0	0.0099	0.0063	0	0	0	0.0114	0	0	0	0.0197	0.01	0.057	0	0.019	0.011	0.0032	0	0.0082	0	
Monomastix sp.	0	0.0002	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0007	0	0	0	0	0.002	0
Monoraphidium capricornutum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0009	0	0.0014	0.0003
Monoraphidium contortum	0	0.0003	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0003	0.0003	0	0	0	0	0.0008	0.0014
Monoraphidium dubyanskii	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0006	0.0002	0	0.0002	0	0	0	0.0017
Monoraphidium griffithii	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Monoraphidium minutum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Monoraphidium sp.	0.0003	0.0002	0.0003	0.004	0	0.0017	0.0002	0.0014	0	0	0.0004	0	0	0	0.0001	0.0004	0	0.0016	0.0005	0	0	0	0.0006	0.0020	

Växtplankton i Mälaren 2003

Växtplankton i Mälaren 2003

Växtplankton i Mälaren 2003

	Station	Ekholn	Ekholn	Ekholn	Ekholn	Görväln	Görväln	Görväln	S. Björk-	S. Björk-	Galan	Galan											
	Datum	05-mai	02-jun	14-jul	11-aug	15-sep	06-nov	03-jun	15-jul	12-aug	18-sep	06-mai	06-mai	03-jun	15-jul	12-aug	16-sep	07-mai	04-jun	16-jul	13-aug	17-sep	
	Vattentid	mm ⁻¹																					
Fortsättning Chlorophyceae																							
Pandorina morum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Paramastix conifera	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	
Pediastrum boryanum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.004	
Pediastrum duplex	0	0	0	0	0	0.0034	0	0	0	0	0.0009	0.0056	0	0	0	0	0.1259	0.0212	0	0	0.0069	0.0063	0.0482
Pediastrum privum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0002	0	0	0	0.0012	0
Pediastrum tetras	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0217	0	0	
Pennales	0	0	0	0	0	0	0.0092	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0141	0	0	0	0	0
Plancionema lauterbornii	0	0	0	0	0	0.0018	0	0	0	0	0.001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0085	0
Polytoma granuliferum	0.0007	0.0004	0.0017	0	0.0080	0.012	0	0	0	0	0	0.0008	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0062	0
Pseudanabaenina limnetica	0	0.0005	0.0024	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Pseudanabaenina sp.	0	0.0048	0	0.0031	0	0.0094	0.0018	0.0037	0.0029	0.0055	0.001	0.0013	0.0002	0.0005	0.0001	0.018	0.0007	0.0039	0.0115	0.0008	0.0066	0.0031	0.0195
Pseudokirchneriella sp.	0	0.0048	0	0.0031	0	0.0011	0.0104	0	0.0007	0.0056	0	0.0004	0	0.0011	0	0	0	0	0	0	0	0.0005	0
Pseudosphaerocystis lacustris	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0001	0
Pseudostaurastrum limnetici	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0004
Pseudostaurastrum sp.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Quadiogula pfizeri	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Scenedesmus acuminatus	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0013	0
Scenedesmus ecornis	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0005	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0017	0.0006
Scenedesmus gr. armati	0.0050	0	0	0	0	0	0.0018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0017	0.003	0	0	0	0	0.0018
Scenedesmus gr. scenedesm	0.0003	0.0007	0.0009	0	0.0007	0.0004	0	0.0001	0	0	0	0.0001	0	0	0	0	0.0008	0.0007	0	0	0.0059	0	0
Scenedesmus intermedius	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0006	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Scenedesmus quadricauda	0	0	0	0	0	0.0003	0	0.0244	0	0	0	0.0265	0	0	0	0	0.0588	0	0	0	0	0	0.0007
Scenedesmus smithii	0	0	0	0	0	0.001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0063	0
Scenedesmus sp.	0.0003	0.0007	0.0009	0	0.0007	0.0004	0	0.0001	0	0	0.0007	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0005
Scourfieldia sp.	0	0.0007	0.0019	0	0.019	0.018	0.014	0.060	0.019	0.019	0.019	0.019	0	0	0	0	0.0156	0.0113	0	0	0	0	0.0103
Sphaerellopsis schroeterii	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tetraedron minimum	0	0.0009	0	0	0	0.001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tetraedron minimum v.tetralo	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0002	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tetrasiron sp.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0001	0	0	0	0	
Treubaria setigera	0	0.036	0.022	0.059	0.059	0.055	0.019	0.018	0.014	0.060	0.019	0.019	0.020	0.004	0.081	0.020	0.057	0.052	0.002	0.165	0.167	0.027	
Summa Chlorophyceae	0.036	0.022	0.059	0.059	0.055	0.019	0.018	0.014	0.060	0.019	0.019	0.019	0.020	0.004	0.081	0.020	0.057	0.052	0.002	0.165	0.167	0.027	
Zygomaticales																							
Closterium aciculare	0	0	0	0	0	0.0002	0	0	0	0	0	0.0002	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0003	0
Closterium aciculare v. subpr.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0004	0.0001	0	0	0	0	0.0003	0	0	0	0	0
Closterium gracile	0	0	0	0	0	0.0009	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0002	0.0001
Closterium sp.	0	0	0	0	0	0.0008	0	0	0.0001	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Cosmarium sp.	0	0	0	0	0	0.0012	0.0036	0	0	0.0016	0.0003	0	0	0	0	0.0002	0	0	0	0	0	0.0087	0.0023
Mougeotia sp.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0003	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Staurastrum chaetoceras	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0002	0	0	0	0	0	0.0009	0	0	0	0	0.0003
Staurastrum cingulum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0018	0	0	0	0	0
Staurastrum pingue	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0003	0	0	0	0	0
Staurastrum pseudopelagicum	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0005	0	0	0	0	0.0005
Staurastrum sp.	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0.0007	0	0	0	0	0.0044
Summa Zygnematales	0	0	0.643	0.004	0.000	0.012	0.003	0.000	0.001	0.001	0.000	0.002	0.011	0.001	0.008	0.009	0.002	0.000	0	0.008	0.009	0.047	

Bilaga 3. Vattenblommande cyanobakterier i Mälaren 2003

Vattenblombildande cyanobakterier i Mälaren 2003

Station	Ekoön	Skarven	Skarven	Görväln	Görväln	Västerås-fjärden	Västerås-fjärden	Svinne-garnsviken	Svinne-garnsviken	Uvhållsfjärden	Uvhållsfjärden
Datum	29-jul 0-8 m mm ⁻¹	02-okt 0-8 m mm ⁻¹	15-juli 0-8 m mm ⁻¹	29-juli 0-8 m mm ⁻¹	15-sep 0-8 m mm ⁻¹	29-juli 0-8 m mm ⁻¹	15-juli 0-2 m mm ⁻¹	30-juli 0-2 m mm ⁻¹	16-sep 0-2 m mm ⁻¹	15-juli 0-2 m mm ⁻¹	16-sep 0-2 m mm ⁻¹
Cyanophyceae											
Anabaena circinalis	0	0	0	0	0,0014	0	0,0259	0	0,0922	0,3062	0
Anabaena crassa	0	0	0	0	0	0	0,0289	0,1283	0,0162	0	0
Anabaena lemmermannii	0	0	0,0004	0	0	0	0	0	0	0	0
Anabaena planctonica	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Anabaena spp. bojidea	0,0025	0	0	0	0,0107	0,0015	0,0058	0,0118	0,0976	0,0271	0,0152
Anabaena spp. raka	0	0	0	0	0	0	0,0390	0	0,1491	0,3647	0,0172
Aphanizomenon flos-aquae	0,2678	0	0,0002	0	0,0252	0,0083	0,0001	0,0026	7,4421	0,0017	1,2711
v. kleibahni										7,7443	0,2793
Aphanizomenon gracile	0,2573	0,0502	0	0,0014	0,0026	0,0041	0,0002	0	0,0134	0,0249	0,0032
Aphanizomenon issatscheri	0	0	0	0,0001	0,0008	0,0021	0	0	0,0005	0,0209	0,0002
Microcystis aeruginosa	0,0025	0	0,0007	0,0143	0,1531	0	0,0022	0,0018	0,0118	0	0,0023
Microcystis bartsii	0	0	0	0	0	0	0	0	0,0034	0,0575	0,0261
Microcystis ilos-aquae	0,0076	0	0	0,0005	0,0116	0,0005	0	0,0005	0,0112	0	0,0230
Microcystis sp.	0	0	0	0	0	0,0015	0	0,0033	0	0,0086	0,0254
Microcystis viridis	0	0	0	0	0	0	0,0019	0	0	0	0,0004
Planktothrix agardhii	0	0,2413	0,0001	0,0052	0,0040	0,0079	0	0,0001	0	0,1124	0,0028
Planktothrix profitrix	0,9203	0,6659	0,0005	0,0001	0,0001	0,0001	0	0,0001	0	0,0146	0,0260
Woronichinia nageleiana	0	0,0043	0	0,0001	0,0009	0,0004	0,0008	0,0029	0,0341	0,0050	0,0282
<i>Summa Cyanophyceae</i>	1,458	0,962	0,002	0,0223	0,209	0,173	8,026	0,017	0,004	1,686	9,142
										0,476	0,015
										0,255	0,042
										0,220	0,042

Bilaga 4. Bottenfauna i Mälaren 2003

Djupbottenfauna i Mälaren 2003

Datum	Prästfjärden 17-sep-03	Granfjärden 16-sep-03	S. Björkfjärden 15-sep-03	Görvän 18-sep-03	Ekön 15-sep-03	Skarven 15-sep-03
Nivå	53 m pelagial	30 m pelagial	40 m pelagial	49 m pelagial	30 m pelagial	30 m pelagial
Skikt						
Hämtare						
Antal Prov	5	5	5	5	5	5
Antal/m²						
Artnamn						
Turbellaria	144,4		8,0	8,0		
Nemertini	56,1		8,0			
Bivalvia, totalt	24,1	32,1	24,1		16,0	
Pisidium sp.	24,1	32,1	24,1		16,0	
Oligochaeta, totalt	2317,8	1916,8	2061,1	1956,9	2301,7	1740,3
Hydracarina		8,0		56,1		
Crustacea, Malacostraca, totalt	10401,9		8773,9	136,3	8,0	
Pallasea quadrispinosa				104,3	8,0	
Monoporeia affinis	10401,9		8773,9	32,1		
Chaoborus flavicans	8,0	7290,2			232,6	24,1
Chironomidae, totalt	80,2	144,4	120,3	368,9	112,3	48,1
Chironomus neocorax		24,1				
Chironomus plumosus-typ		120,3				
Procladius sp.	48,1		96,2	264,7	48,1	16,0
Ablabesmyia longistyla	8,0			8,0		
Monodiamesa bathyphila			8,0	16,0		
Chironomus anthracinus-typ				16,0	48,1	24,1
Harnischia curtilamellata				8,0		
Micropsectra sp.				8,0		
Polypedilum nubeculosum gr.					16,0	8,0
Sergentia coracina				40,1		
Stictochironomus rosenschoeldi	16,0		8,0			
Tanytarsus sp.	8,0		8,0	8,0		
Totalt Antal/m²	13032,5	9391,4	10995,4	2526,3	2670,7	1812,5
Biomassa i g/m²						
Turbellaria	1,5		0,0	0,1		
Nemertini	0,3		0,0			
Bivalvia, totalt	0,0	0,0	0,0		0,1	
Pisidium sp.	0,0	0,0	0,0		0,1	
Oligochaeta, totalt	5,9	2,3	4,7	3,3	2,7	4,9
Hydracarina		0,0		0,0		
Crustacea, Malacostraca, totalt	40,3		38,5	0,7	0,1	
Pallasea quadrispinosa				0,5	0,1	
Monoporeia affinis	40,3		38,5	0,3		
Chaoborus flavicans	0,0	25,2			1,1	0,1
Chironomidae, totalt	0,3	3,4	0,4	1,2	1,0	0,4
Totalt g/m²	48,4	30,9	43,7	5,4	4,8	5,5